

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
10. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 20. 06. 2001. godine, s početkom u 11.25 sati.**

SEAD AVDIĆ

Gospodo poslanici, poštovani gošti, otvaram 10. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednici su pored poslanika pozvani predsjedavajući i članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedavajući i članovi Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, predstavnici OHR-a, predstavnici OSC-a i predstavnici EU, predstavnik Generalnog sekretara Vijeća Evrope, predstavnik promatračke Misije EU u Bosni i Hercegovini, predstavnici ambasada u Bosni i Hercegovini, predstavnici drugih međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini. Pozvani su i predstavnici javnog informiranja.

Sve predstavnike srdačno pozdravljam i zahvaljujem što učestvuju u radu ovoga visokog doma, Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Isto tako konstatujem da sjednici Doma prisustvuje 36 poslanika. U tom smislu imamo kvorum za punovažno odlučivanje i funkcioniranje i rad Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Prije prelaska i predlaganja dnevnog reda sloboden sam da kao prethodno pitanje iz razloga toga što je poslanik dr Mirza Kuršljugić iz razloga nespojivosti funkcija i odlaska na drugu dužnost, zamjenjen je od strane po odluci OSC-a sa novim kandidatom, sa kandidatom koji je naredni bio na listi po broju glasova iz Izborne jedinice 3. To je Mašić Damir. Ja bih molio da novi poslanik Mašić Damir položi zakletvu.

Izjavljujem da će savjesno vršiti dužnosti koje su mi povjerene, poštovati Ustav Bosne i Hercegovine, u potpunosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini, štititi i unapređivati ljudska prava i osnovne slobode, te štititi interes i jednakosti svih naroda i građana.

Zahvaljujem se i izražavam dobrodošlicu našem novom poslaniku gospodinu Damiru Mašiću, a dr Mirzi Kuršljugić želim puno uspjeha na novoj dužnosti i funkciji, zahvalnost za ono sve što je učinio u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Prije prelaska na dnevni red ja bih iznijeo jedan predlog Kolegija, zaključak Proširenog kolegija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i

Hercegovine, a to je da smo jutros neposredno sat prije održavanja ove sjednice dobili po hitnom postupku stav Vijeća ministara Bosne i Hercegovine koji je razmatrajući fazu u kojoj se nalazi razmatranje Izbornog zakona Bosne i Hercegovine održao sjednicu i zaključio da shodno iznesenom velikom broju amandmana, njih preko 108, od kojih je Ustavno-pravna komisija usvojila 18 amandmana i taj prečišćeni tekst je već 6. juna dostavljen poslanicima Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Razmatrajući novonastalu situaciju i veliki broj amandmana koji je došao između dvije sjednice. Razmatrajući efikasnost i ono što je učinila Ustavno-pravna komisija i prečišćeni tekst Izbornog zakona Bosne i Hercegovine Vijeće ministara je predložilo taj prečišćeni tekst kao novi tekst Izbornog zakona i tražilo da se razmatra po članu 105. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Na Proširenom kolegiju Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, nakon šire rasprave, izjašnjavanja klubova poslanika, jednoglasna je ocjena da se da mogućnost poslanicima i predstavničkim klubovima da izvrše dodatne konsultacije, da u cijelosti provjere ponovo prečišćeni tekst koji smo danas ponovo dobili, shodno amandmanima koji su ugrađeni od strane Ustavno-pravne komisije. I u tom kontekstu zaključak je Proširenog kolegija da da pauzu za naredna dva sata. Prošireni kolegij se poziva u 12.30 ponovo na sastanak.

(pauza 2 sata)

SEAD AVDIĆ

Gospodo poslanici predlažem da nastavimo 10. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Uz ovu nužnu pauzu koja je poslužila poslaničkim klubovima, Proširenom kolegiju, Ustavno-pravnoj komisiji, užem kolegiju da obavi jedan neophodni dio konsultacija i usaglašavanja koja su proizašla iz najnovijih događanja, prije svega iz hitnog zasjedanja Vijeća minitara i pokušaja ponovne uspostave punog političkog koncezusa, ako se može tako nazvati oko temeljnog zaključka koji se zove Izborni zakon.

Znači za današnji dnevni red smo predviđeli samo jednu tačku dnevnog reda to je

Ad. 1. Razmatranje i usvajanje Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

U tom smislu prelazimo na dnevni red. U sali imamo 39 poslanika. Izostanak je najavio samo poslanik, gospodin Amor Mašović, a 2 poslanika su trenutno odsutna. Međutim, oni će se pridružiti tokom sjednice. Imamo i kvorum za punovažno odlučivanje i razmatranje Izbornog zakona koji je danas na sjednici. U smislu realizacije dnevnog reda mi smo u međuvremenu od zasjedanja Ustavno-pravne komisije. Dnevni red je usaglašen od strane Proširenog kolegija i u tom kontekstu se smatra usvojenim. Nije nužno glasanje o dnevnom redu. Prošireni kolegij se usaglasio oko dnevnog reda i kada se usaglasi oko dnevnog reda, nema više izmjena i dopuna tog dnevnog reda. Znači ne glasamo o dnevnom redu. Zato smo se i usaglasili da to bude samo jedna tačka dnevnog reda s obzirom na važnost i problematike koja se danas razmatra na sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. A, nije nikakav problem, mi ćemo imati sjednicu za 7 do 10 dana i sve ono što je nužno potrebno realizirati i pripremiti, ako je, molim...ja mislim usaglasili smo se, Prošireni kolegij je usaglasio dnevni red i u tom kontekstu nema izmjena

dnevnog reda. Prelazimo znači na realizaciju dnevnog reda. Ja ču samo nekoliko, jednostavno nužnih napomena, a to je da je u međuvremenu od zasjedanja Ustavno-pravne komisije koja je usvojila 18 amandmana dobili smo prečišćeni tekst i to 6. juna ove tekuće godine sa amandmanima koji su usvojeni od strane Ustavno-pravne komisije i koji su postali sastavni dio teksta Prijedloga izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Od 103 amandmana koja su bila pred Ustavno-pravnom komisijom usvojeno je 18 amandmana. Ostatak ovih amandmana. Ja se izvinjavam. Član 51. ipak daje, ako nisu predložene izmjene dnevnog reda, dnevni red se smatra usvojenim od Doma. Međutim, mi smo na Proširenom kolegiju usvojili dnevni red, ako je baš nužna intervencija poslanika Vilića, onda nema nikakvih problema, nećemo zaustavljati intervenciju. Izvolite. ...kolege usaglasio dnevni red.

RAMIZ VILIĆ

Pozdravljam člana Predsjedništva, gospodo predsjedavajući, gospodo ministri, ja nisam izašao radi svoje volje, nego sam izašao da ovdje iskažem stav Klub poslanika SDA. Klub poslanika SDA uvažava značaj dnevnog reda, i činjenicu da se danas na dnevnom redu nalazi samo jedna tačka, a to je Izborni zakon. Ali dešavanja oko dodjele licence za mobilnu telefoniju trećem operatoru zahtjeva da se na današnjoj sjednici posebna tačka posveti tom pitanju. Naš stav. Radi se o ugrožavanju suvereniteta i pljački građana Bosne i Hercegovine, rasprodaji resursa u bescjenje. Prema našim informacijama, suprotno odredbama Zakonu o telekomunikacijama nije uspostavljena posebna regulatorska agencija u oblasti telekomunikacija, nego je Odlukom Visokog predstavnika spojena sa Nezavisnom komisijom za medije, na čijem se čelu, vi dobro znate nalazi stranac. Vijeće ministara nije reagovalo na ovu odluku. Takođe nije reagovalo ni na uslove tendera. I zato mi smatramo da se ovo treba uvrstiti u dnevni red u okviru koje bi se tačke raspravio ovaj problem i odgovornost Vijeća ministara u vezi s tim. Dakle, mi predlažemo da se proširi dnevni red sa raspravom o dodjeli licence za mobilnu telefoniju trećem operatoru. Ja toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Viliću. Kolegij i jedan broj poslanika je prije ove sjednice reagirao ima pripremljeno saopćenje Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine povodom ovoga i u tom kontekstu ako može poslanik Vilić se zadovoljiti sa ovim kompromisom. Nismo zaboravili ovaj aktuelni problem. Vjerujte i mi smo suočeni sa njim i u tom kontekstu tačka koja se mora pripremiti sa aspekta onoga o čemu ste vi govorili je apsolutno nemoguća da se stavi danas na dnevni red. Ja predlažem da možemo pod 2. tekućim pitanjima pročitati jedno saopćenje koje smo pripremili i da to bude prvi korak i prvi odgovor ovoga parlamenta sa aspekta usurpacije i jednostavno ponašanja Regulatorne agencije. Mislim da bi to bilo dovoljno od ovoga doma danas nakon razmatranja i usvajanja Izbornog zakona. Da li se možemo oko toga usaglasiti. Poslanik Vilić. Okej. Hvala vam. Možemo li na ovakav način krenuti sa realizacijom dnevnog reda? Hvala vam. Da ne glasamo, jednostavno, znači Izborni zakon i pod 2. tekuća pitanja u smislu priopćenja koje smo pripremili. Hvala vam. Možemo ići i preći na ove uvodne napomene oko tačke jedan.

Još jedanput ponavljam od 103 amandmana koji su došli u parlamentarnu proceduru u komisijskoj fazi Ustavno-pravna komisija je u jednom mukotrpnom

naporu je usvojila 18 amandmana koji su postali sastavni dio teksta, prečišćenog teksta Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Prijedloga izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Nakon toga smo pokušavali uspostaviti jedan puni stupanj razumjevanja i političkog koncezusa sa aspekta nemogućnosti i da u jednoj parlamentarnoj proceduri i efikasnom parlamentarnom životu preko 90 amandmana u cijelosti razmotrimo, usvojimo i jednostavno izglasamo na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. U tim naporima iznalaženja političkog koncezusa naišli smo jutros na Proširenom kolegiju na visok stupanj razumjevanja i mnoge političke partije su odustale od svojih amandmana.

Konstatujem da je ostalo u parlamentarnoj proceduri i dato na mišljenje Ustavno-pravnoj komisiji još preostalih 8 amandmana koje nismo mogli usaglasiti na Proširenom kolegiju i koje smo predložili i uži kolegij predlaže da se razmatraju u ovoj parlamentarnoj proceduri na Predstavničkom domu i istovremeno takođe očekujemo mišljenje Ustavno-pravne komisije sa aspekta ustavnosti i zakonitosti ovih amandmana koji su jednostavni usaglašeni da idu na Proširenom kolegiju Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Nakon toga uži kolegij je razmatrajući član 94. a i b uspostavio je koncezus i smatra da ovih svih 8 amandmana trebaju biti predočeni javnosti i razmatrani i da se o njima glasa na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Sigurno je da ćemo pri tome dobiti i mišljenje Ustavno-pravne komisije i u tom kontekstu to je naš stav za današnju sjednicu. Napominjem da smo dobili takođe i pismo Vijeća Evrope. Juče je bila konferencija za štampu Generalnog sekretara gospodina Švimeria i Vijeće Evrope očekuje da će danas Predstavnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvjanjem Izbornog zakona omogućiti uključenje Bosne i Hercegovine u Evropske integracije i učiniti krupan iskorak u smislu osnaženja, teritorijalnog i integriteta i međunarodno pravnog subjektiviteta u Bosne i Hercegovine i samim tim omogućiti veći stupanj demokratizacije u Bosni i Hercegovini i u tom kontekstu očekuju pozitivan ishod i sjednice Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Ovo su bile nužne napomene da ne iznosim sve ono što smo učinili i uradili na prvom čitanju usvajajući osnovne temeljne principe na kojima treba da se zasniva Izborni zakon. I u tom kontekstu prvo čitanje je s uspjehom prošlo. Napominjem da je bilo pokušaja, odnosno napora od Vijeća ministara da promjeni sistem, odnosno način procedure i razmatranja i usvjanja Izbornog zakona i mi ostajemo, mi Prošireni kolegij u jedinstvenu stavu. Mi razmatramo Izborni zakon po članu 104. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Zahvaljujem se Vijeću ministara na njihovim naporima i imamo potpuno relaksirajuću atmosferu i jednostavno otvoren pristup Vijeću ministara sa aspekta razmatranja i usvajanja Izbornog zakona. Znači imamo pred sobom 8 amandmana koje ste dobili u sentitezovanom obliku danas na poslaničke klupe. S tim da smo mi prije dobro upoznati sa tim amandmanima i u tom kontekstu, evo za početak otvarajući raspravu po Izbornom zakonu po amandmanima koji su proistekli kao rezultat visoke pažnje i vrijednih npora političkih partija i stranaka koji su mnogi odustali od svojih amandmana, ostalo ih je 8 u parlamentarnoj proceduri. I ja bih zamolio predsjednika Ustavno-pravne komisije da saopći stav Ustavno-pravne komisije o ovih 8 amandmana. Izvolite.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodi, cjenjeni gosti, u ime Ustavno-pravne komisije, prvo želim da vam saopštim, možda vi to i znate, ali neće biti na odmet da Ustavno-pravna komisija nema ovlaštenje da raspravlja o amandmanima koji su dostavljeni u skladu sa članom 94. stav 1. i 2. Mi smo samo o ovim amandmanima danas donijeli dva zaključka.

Prvi zaključak da amandmani koji nisu prošli komisijsku fazu mogu biti predloženi ovom domu samo ako ispunjavaju uslove iz člana 94. stav 1., a taj stav se odnosi na to da takvi amandmani moraju da pobiju amandmane koje je donjela Ustavno-pravna komisija. Samo, koje je usvojila Ustavno-pravna komisija. Znači da pobiju te amandmane i da naravno u skladu sa procedurom su dostavljeni u vremenskom periodu kakav je to naznačen u Poslovniku.

I drugo Ustavno-pravna komisija je donijela drugi zaključak po kome amandmani koji su na vrijeme uloženi, a saglasni su članu 94. stav 2. takođe treba da budu danas upućeni na izjašnjavanje u ovom parlamentu. Postojalo je puno dilema da li Ustavno-pravna komisija ima takvo pravo da zaustavi izjašnjavanje ako neki od predloženih amandmana nije u skladu sa Ustavom. Ne, mi dajemo mišljenje gospodo, ne zaustavljamo ničije amandmane i to treba da se poštuje. Na kraju na svima nama je odgovornost kao poslanicima da dobro razmislimo i konačan sud izrazimo glasanjem. Hvala vam lijepo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se predsjedniku Ustavno-pravne komisije. Poslanik Bogićević.

BOGIĆ BOGIĆEVIĆ

Poštovana gospodo poslanici, poštovani člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, poštovani ministri, poštovani gosti, ja se u ime Kluba poslanika SDP-a iskreno nadam da ćemo danas usvojiti Izborni zakon Bosne i Hercegovine i da ćemo tako ispuniti jedini uslov za prijem Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope i da ćemo već u septembru biti 44 članica Vijeća Evrope.

SDP, njenoj programskoj orijentaciji predloženi izborni zakon ne odgovara u cijelosti. Zato smo imali mnogo amandmana, imali smo mnogo primjedbi na predloženi izborni zakon, ali smo izrazili svoju veliku kooperativnost i spremnost da se usvoji Izborni zakon, da dođemo zajedno do kompromisa i da naknadno, nakon prijema u Vijeće Evrope, putem institucija Vijeća Evrope tražimo ostvarivanje i zaštitu svih ljudskih prava i temeljnih sloboda na čitavom prostoru Bosne i Hercegovine. Šta je to šta ne odgovara SDP i predlagali da se u zakonu mijenja izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, izbor predsjednika i potpredsjednika Federacije, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, izbor Doma naroda Federacije, izbor Doma naroda Parlamenta Bosne i Hercegovine. Multietničkoj partiji ne odgovoraju ni višečlane izborne jedinice, preferencijalno glasanje i otvorene liste, ali smo spremni u interesu zajedničkog interesa prihvatići sve to i usvojiti Izborni zakon. Neki od naših amandmana su prihvaćeni s obzirom da su odluke Ustavnog suda o kontitutivnosti naroda konačne i obavezujuće, mi smo predložili da svugdje

tamo gdje nemamo koncezus najvećeg broja političkih partija da sve te odredbe prenesemo u završne i prelazne odredbe i da se do konačnog rješenja i implementacije odluka Ustavnog suda izbori, za izbore primjenjuju pravila i propisi PIK-a iz 98. godine. S obzirom da je dio naših amandmana u tom smislu i prihvaćen, a odnosi se na Dom naroda Federacije, dopredsjednika i predsjednika Federacije, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, ja ću predložiti tri amandmana, od drugih odustajem.

Prvo izbor Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Predlažem da se prenese isto tako u prelazne i završne odredbe iz jednostavnog razloga što se Dom naroda u Federaciji iz 10 delegata iz Federacije bira u Domu naroda Parlementa Federacije, 5 delegata iz Republike Srpske, a ustavi entiteta su u fazi usklađivanja sa Ustavom Bosne i Hercegovine. I tu smo našli ustavni osnov da se samo to prenese, a da se primjenjuju pravila i propisi Privremene izborne komisije.

Drugo mi znamo da Izborni zakon ne može biti u suprotnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine i zato smo svjesni da nije moguće mjenjati Ustav u ovom trenutku, jer zato bi nam trebalo 2/3 poslanika i izbor Predsjedništva Bosne i Hercegovine nije moguće mjenjati. Ali smo željeli dati svoj doprinos i predložiti amandman da se izbor članova Predsjedništva bira u skladu sa Ustavom, ali da pomirimo, prije svega deklaracije, protokole i rezolucije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, da članovi Predsjedništva imaju odgovornost prema biračima iz čitave Bosne i Hercegovine.

Da se član 8.1. mijenja i predlažemo, da bi imao pravo kandidovati se za Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, kandidat je dužan proći kroz kvalifikacije. U kvalifikacijama o kandidatima za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine i to Bošnjaku i Hrvatu iz Bosne i Hercegovine i Srbinu iz Republike Srpske izjašnjavaju se birači i to na taj način da svaki birač može da da po jedan glas za kandidata Bošnjaka, Hrvata i Srbina. Po dva bošnjačka i hrvatska kandidata iz Federacije Bosne i Hercegovine i dva srpska kandidata iz Republike Srpske koji dobiju najveći broj glasova postaju kvalificirani kandidati za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

I član 8.2. članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine koji se neposredno biraju sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine, jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, između kvalificiranih kandidata biraju birači registrovani da glasaju u Federaciji Bosne i Hercegovine, a birač registrovan da glasa u Federaciji Bosne i Hercegovine može da glasa bilo za Bošnjaka, bilo za Hrvata, ali ne za oba kandidata. Izabran je bošnjački i hrvatski kandidat koji dobije najveći broj glasova između kandidata iz istog konstitutivnog naroda. Član Predsjedništva Bosne i Hercegovine koji se neposredno bira sa teritorije Republike Srpske, jednog Srbina između kvalificiranih kandidata biraju birači registrovani za glasanje u Republici Srpskoj. Izabrani kandidat koji dobije najveći broj glasova.

I treći amandman.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Bogićević, mi imamo amandmane pred sobom u pisanoj formi. U kratkim crtama.

BOGIĆ BOGIĆEVIĆ

E dobro. Najkraće. Odnosi se na veliki broj izbjeglica i ljudi koji se još uvijek nisu vratili u svoje kuće. Predlažemo. Znači u članu 29. da se doda tekst: - Osoba koja je prijavila boravak u drugoj opštini, a koristi nekretninu, odnosno stan na koji je izbjegla ili raseljena osoba podnijela zahtjev za povrat, može se registrovati za izbore samo u opštini u kojoj ima prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini. Gospodo predsjedavajući, ja molim da se Parlament izjasni o ovim amandmanima. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljume poslaniku Bogićeviću koji je dijelo preduhitrio moju intervenciju, a to je u parlamentarnoj proceduri. U članu 104. nalaze se dva ravnopravna zakona. Jedan zakon je došao kao prijedlog Vijeća ministara, a drugi zakon je došao kao prijedlog poslanika, odnosno zamjenika predsjedavajućeg kolege Mariofila Ljubića. Ja sam dužan da pitam da li neko ispred ovih predlagača ova dva zakona ima nešto da keže prije normalno uloženja u detaljnu raspravu o amandmanima.

Vijeće ministara i evo HDZ.

MIRO GRABOVAC

Gospodo zastupnici, gospodine predsjedavajući, ja bi htio jednu intervenciju kada je u pitanju, s obzirom da smo čuli mišljenje Ustavno-pravne komisije povodom amandmana koji su sada trenutno na stolu i izjavom predsjedavajućeg da je jedan dio odustao od amandmana. Mi ćemo ovdje raspravljati o tim amandmanima, odnosno i odlučiti ćemo da je odustao ili ne. Nije odustao niko. Znači svo amandmani koji su dati sukladno članku 94. stavku 2. su u proceduri. Međutim, ovi amandmani o kojima govorimo ne 8 nego 11 amandmana, oni su sporni kada je u pitanju ustavni temelj njihov. Prema tome Ustavno-pravna komisija je dala svoje mišljenje i vrlo bitno je da Kolegij, s obzirom da ovi amandmani nisu prošli proceduru kada je u pitanju Ustavno-pravnu komisiju, i ne odnose se na amandmane koje je usvojila Ustavno-pravna komisija. Oni mogu ići jedino po principu članka 94. stavak 3. i oni traže izjašnjanje, odnosno prihvatanje ili ne prihvatanje Kolegija.

SEAD AVDIĆ

Kolegij se izjasnio o tome da prihvata.

MIRO GRABOVAC

Dobro, onda imamo jednu drugu proceduru kada je u pitanju stavak 3. točka A i B. Ja bi želio objašnjenje kada je u pitanju da li oni stvarno usklađuju neki od ovih prijedloga, ili nešto suštinski mijenjaju. Kada je u pitanju A i B. Znači oni jedino pod tim uvjetima mogu se razmatrati.

Kada je u pitanju amandmani koje je podnio SDP, upravo kada je u pitanju član Predsjedništva i Dom naroda, ja mislim da su oni i u koliziji sa Ustavom Bosne i Hercegovine s obzirom da je Ustav Bosne i Hercegovine jasno propisao izbor člana Predsjedništva i izbor Doma naroda Parlamenta Bosne i Hercegovine. Nije mi jasno da, a ne znam šta se odnose na točku A i B članka 94. točke 3. šta oni rade da bi mogli ići u proceduru da se oni razmatraju. Evo, ja bi to volio jedno objašnjenje oko toga, pa će onda kazati o amandmanima što se tiče zastupnika HDZ-a, a plus toga još amandmana postoji koji su protu ustavnii. Možemo mi glasovati, ali bi bilo previše neozbiljno da uopće glasujemo o amandmanima koji s u protu utavnii i da stavljamo zakon iznad Ustava. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Da li se neko od Vijeća ministara, ima osjećaj i potrebu da se javi. Nema. Hvala vam. Idemo dalje u raspravu. Kolegij je u članu 94. stav 3. imao, koristio oba ova, ove podtačke A i B. Bilo je više predloga oko eleminacije obrasca P2., odnosno grubo rečeno suštinski se svodi na amandmane SDP, Stranke za BiH, SDA itd. i smatrali smo da ovi amandmani trebaju biti pred poslanicima uz sve kontraverze pojedinih amandmana koji su po našem mišljenju u suprotnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine, to nije nikakav dilema, i Parlament će respektirati na njihovu ustavnost i zakonitost i u tom kontekstu se izjasniti za ili protiv. U tom kontekstu znači ni manje ni više, nego Kolegij je bio natom stanovištu. Za riječ se javio poslanik Šašivarević.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Poštovane dame i gospodo, maloprije je gospodin Banjac spomenuo proceduru vremensku oko predavanja amandmana itd. Ja mislim da smo mi zadnji put donjeli odluku ovdje. Bar tako sam ja razumio da je Parlament, Predstavnički dom prihvatio to da svi predati amandmani na zadnjem Parlamentu budu uzeti u obzir. Znači, mi Stranka za BiH nije odustala od ovih svojih amandmana i saču ja malo možda i ponoviti ono što je gospodin Bogićević rekao.

Stranka za Bosnu i Hercegovinu stoji na stanovištu i mi ocjenjujemo da je donošenje Izbornog zakona Bosne i Hercegovine prioriteten zadatak i smatramo da je Zakon potrebno što prije usvojiti, jer je to i osnovni uvjet za prijem Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope. Dijelove Zakona na koji se odnosi Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o konstitutivnosti i jednakopravnosti naroda na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine neophodno je usvojiti prije odgovarajućih izmjena entitetskih ustava, jer Izborni zakon ne može biti usvojen sa prazninama. To je mišljenje Stranke za BiH.

Primjena privremenih izbornih pravila OSC-a nisu rješenje, jer i ona polaze od odredaba Ustava entiteta koji su proglašeni neustavnim i nevažećim Odlukom Ustavnog suda koja ja konačna i obavezujuća. Nacrt izbornog zakona je prvi dokument koji zapravo definira poziciju i ravnopravnost građana Bosne i Hercegovine bez obzira koje su nacije, vjere, političkog uvjerenja, spola, pripadnosti entitetu, ili po osnovu bilo koje pripadnosti. Zbog toga insistiramo na poštivanju univerzalne deklaracije UN-a o ljudskim pravima i slobodama kojom je garantirano da, citiram:- svako ima jednako pravo na pristup javnim službama u svojoj zemlji, svako ima pravo da učestvuje u upravljanju svojom zemljom, direktno ili preko slobodnih

izabranih predstavnika kao i Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, Međunarodnog ugovora o građanskim i političkim pravima, koji predma odredbama Ustava Bosne i Hercegovine imaju prioritet nad domaćim zakonima i iznad svakog zakona ove zemlje. Tako Djetonski sporazum, bio obaveza da poštuje dokument drugog sastanka konferencije o ljudskoj dimenziji, konferenciji o sigurnosti i saradnji u Evropi Kopen Hagen 1990, posebno obavezujuće odrednice kojima smo dužni osigurati da volja naroda služi kao osnova autoriteta vlasti zemlje učesnice. Da se garantiraju univerzalna i jednakna glasačka prava za sve punoljetne građane i da se poštuje pravo lica ili grupe da uspostave u punoj slobodi svoje sopstvene stranke ili druge političke organizacije i obezbjede takvim političkim strankama i organizacijama neophodne pravne garancije kako bi omogućili da se takmiči na osnovi jednakog tretmana pred zakonom i vlastima.

Izbornim zakonom želimo ispraviti postojeću segregaciju i diskriminaciju kao i stanje koje je nastalo kolosalnim kršenjem ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. To možemo tako što ćemo primjenjivati norme za koje vjerujemo da su civilizirane. Donjet ćemo zakon, ali ne takav koji će biti protiv Ustava Bosne i Hercegovine, kojim preko 30% građana BiH ne može nikada pomisliti da budu izabrani u Predsjedništvo Bosne i Hercegovine ili u bilo koji Dom naroda Parlamenta gdje se predstavljaju nacionalni interesi. To što entiteti nisu implementirali Odluku Ustavnog suda, a bili su dužni odraditi. Ova komisija je trebala implementirati tu odluku do 16.4., znamo dokle je došla. To ne može ograničiti Parlamentarnu skupštinu BiH da ne usvoji odredbe u zakonu koje su u skladu sa navedenom odlukom i koje zadovoljavaju međunarodne standarde o ljudskim pravima garantirane Ustavom BiH.

Želimo da izrazimo opravdanu zabrinutost Nacrtom amandmana na Ustav Republike Srpske, predložen od Vlade Republike Srpske. Oni zorno pokazuju da se historijska odluka najvišeg državnog suda koja je konačna i obavezujuća, želi zaobići i negirati zadržavanjem postojeće neravnopravnosti i diskriminacije prema dva druga konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini. Posljednjim amandmanom, našim koji se tiče obrasca P2. se podržava povratak izbjeglih i raseljenih u svoje domove i osobama koje su dospjele u tuđe, zaposjele tuđe domove ili kuće dopušta glasanje u općinama u kojima su imali prebivalište prema popisu stanovništva iz 1991. godine. Mi znači gospodo u ovom momentu možemo se sve dogovarati, otprilike ovi amandmani koje je predložilo i SDP-a tu su negdje samo u nijansama se razlikuju. Međutim, mi smatramo da Stranka za Bosnu i Hercegovinu ne može ići, bar ispod tri ova. To je nediskriminacija kod izbora predsjednika Republike Srpske i predsjednika Bosne i Hercegovine simetrična rješenja kada je u pitanju Dom naroda. Ako postoji Dom naroda u Federaciji, takav isti Dom naroda bi trebao da postoji i u Republici Srpskoj.

I imamo primjedbu na usvojeni amandman koga je Komisija usvojila na P2, to je da se iz toga amandmana izbriše samo jedna rečenica u kojoj se kaže da nema pravo glasati onaj ko je dobio rješenje o iseljenju, a nije iselio. Mi smatramo da tu rečenicu treba izbrisati. Da se kaže jasno i glasno da nema pravo glasa na području na kojem se nalazi sad niko ko je u tuđoj imovini. Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Šašivareviću. Ja predlažem u metodologiji mi smo opću raspravu završili. Idemo amandman po amandman i otvaramo raspravu o

svakom amandmanu po na osob. Imamo ih 8, što znači da ćemo biti efikasniji na jedino takav mogući način privesti ovu sjednicu kraju. Ja vas molim, opću raspravu smo završili prvim čitanjem. Jo dva poslanika i kasnije prelazimo na to. Poslanik Osman Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženo Predsjedništvo, uvažene kolege, poštovani gosti i sedma sila, ja ću pokušati da budem vrlo kratak i kazati samo nekoliko stavova koji su vrlo jasni već od ranije. SDA i ja kao poslanik ispred te stranke znamo šta znači Izborni zakon za ovu državu, mi smo zaista svesrdno zato da se taj izborni zakon što prije donese, ali da bude što pravednije za sve građane i za sve narode u Bosni i Hercegovini. Upravo iz te želje da budemo što više kooperativni mi zaista i nismo išli sa mnogo amandmana na ovaj izborni zakon. Išli smo sa dva amandmana.

Jedan od tih amandmana izborni koncezus je usvojila Ustavna komisija i on je sastavni dio prijedloga.

Drugi amandman je onaj koji je maloprije pomenuo gospodin Šašivarević, a to je stav 2. iz člana 29. gdje se dodaje novi stav. Mi nismo zadovoljni sa onim stavom koji je prihvatile Ustavna komisija i prikolonili smo se stavu koji je ovdje podnijela Stranka za Bosnu i Hercegovinu, odnosno gospodin Šašivarević. Znači onaj moj amandman, amandman SDA ustvari je sad to sastavni dio toga amandmana Stranke za Bosnu i Hercegovinu. To je jedna stvar.

Kažem i treća. To je gospodo draga, ovo isto tako što je pomenuo gospodin Šašivarević, to je Dom naroda. Ja zaista vrlo odgovorno i mislim da na vrlo odgovornom mjestu hoću to da kažem i kao pojedinac i kao čovjek i kao poslanik u ovom parlamentu da ko želi dobro Bosni i Hercegovini i svim njenim građanima, mora te građane i narod dovesti u ravnopravan položaj. Ne može se dovesti gospodo iz međunarodne zajednice, ovo sad vama govorim, ne može se dovesti u ravnopravan položaj neko u jednom entitetu na jedan način, a u drugom entitetu na drugi način. Dom naroda u Federaciji podrazumjeva Dom naroda u Republici Srpskoj. To je, bez toga je nemoguće. Ako je neko i smatrao, ja nikada nisam smatrao da se može na jedan riješiti u jednom entitetu, a na jedan drugi način u drugom, nego da to treba da bude reciprocitet, da bude jednakost prema svakom građaninu u Bosni i Hercegovini. Ako iko smatra da se može riješiti drugačije, od preključer, odnosno od 5.maja i od 18.juna ja smatram da je ne moguće riješiti drugačije zaštitu vitalnih nacionalnih interesa u jednom entitetu rješavati na jedan način, a u drugom na drugi način. Gospodo ko želi to tako riješiti, ne želi dobro Bosni i Hercegovini i ne želi dobro ni jednom konstitutivnom narodu u Bosni i Hercegovini. Svi narodi u Bosni i Hercegovini treba da su konstitutivni na svakoj stopi Bosne i Hercegovine i zbog toga ih treba dovesti u ravnopravan položaj. Meni je žao ako neko smatra da može imati sreću na uštrb nečije nesreće. Ja ću se uvijek zalagati da sreća svih bude u ravnopravnom odnosu u odnosu na bilo koga drugog. Ovo govorim i kao predsjednik Komisije za ljudska prava azil i izbjeglice u Bosni i Hercegovini. I iz tog konteksta govorim zalagat ću se uvijek da ni jedan građanin, ni jedan pripadnik ni jednog naroda ne osjeća se oštećenim i ne osjeća se stranim na bilo kojoj stopi Bosne i Hercegovine. Hvala Vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Brki i ima još poslanik Amidžić

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege zastupnici, ja će biti vrlo kratak. Želim samo da postavim jedno pitanje vezano za proceduru. U ovom trenutku znači postavljam pitanje : - Kada će prestati dolaziti na stolove zastupnika amandmani? Sad smo dobili ovih 8, ja sam ih našao na dvije stranice jednog lista našao 12. Znači kada će prestati, da podvučemo crtu ispod amandmana. Drugo, to znači kada će oni tehnički biti konačni i korektni. Jer ja imam sada niz primjedbi na tehnički izgled nekih amandmana. Kada će biti konačni, znači? Da utvrdimo to. Imamo toliko amandmana. Molim vas, da to unesemo, od toliko po imenice zastupnika, znači taj i taj zastupnik, taj i taj klub podnio amandman na članak taj i taj. Taj i taj podnio amandman na članak taj i ta j i da to uvedemo u proceduru sjednice. A pravo je onoga ko je podnio amandman da se izjasni da li ga povlači ili ga stavlja na glasovanje. Mislim da objektivno, na način kako smo krenuli svodeći priču na 8 umjesto 12, umjesto 108, objektivno možemo ući pomalo u neku trgovinu, ili u neku raspravu koja će biti plenarna. Toliko. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Amidžiću. Zamjenik predsjedavajućeg dr Mirjanić.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Poštovani gosti, poštovani poslanici, Klub čiji sam član bio je spremam da glasamo po hitnom postupku prema članu 105. Budući da spremnosti nema, mi prihvatom da ide po članu 104. Nema one spremnosti koja je bila kada su u pitanju bili zakoni koje proglašio OHR-a. Naravno da mi danas moramo donjeti Zakon, jer je to uslov, ključni preostali uslov za prijem Bosne i Hercegovine u Savjet Evrope. Izborni zakon je rezultat kompromisa, a to je tekst koji je u osnovi pripremio OSC, a predložio Savjet ministara. Ključno opredjeljenje zašto smatram da se zakon može podržati jeste što on sadrži pravila prema kojima su provođeni izbori od 1996. godine do danas, što svi članovi institucija u Bosni i Hercegovini, od skupština opština do ove skupštine birani prema tim pravilima, što su sve stranke koje su učestvovale od 1996. godine do danas prihvatile ta izborna pravila koja je propisivao OSC. Zato smatramo da postoje uslovi da se ide dalje i da vas obavjestim na kraju da je Klub čiji sam član povukao amandmane u cilju donošenja zakona, jer želimo da se ovaj zakon donese. Naravno, mi ne možemo danas postupati protivno Ustavu i Poslovniku i ne možemo prihvati amandmane koji nisu u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala. Poslanik Banjac.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, cjenjeni gosti, danas na Proširenom kolegiju je bilo puno rasprave oko toga kako dalje. Ono što je pozitivno i što treba prihvati kao jednu dobru činjenicu jeste da postoji volja svih da dođe do dogovora i do donošenja

zakona. Naravno da je dobro kad su svi podjednako zadovoljni i podjednako ne zadovoljni. Jer onda je znak da postoji kompromis koji je izuzetno važan za Bosnu i Hercegovinu i za sve njene narode i građane. U tom cilju, iako imamo velike primjedbe, i naravno da se u komunikaciji jedino pokazuje razboritost, odlučili smo da poslanici iz Kluba SDS-a povuku svoje amandmane i time i javnosti domaćoj i međunarodnoj daju do znanja da žele da se donese zakon. Mi nismo bili protiv apriorno bilo koje opcije koja je ovdje jutros razmatrana, to je član 105. ili član 104. Međutim gospodo, nisam razumio neke ljude i njihove ideje. Nisam razumio jer neviđeh neku ovaj dobru namjeru, jer sve ono što nije u skladu sa Poslovnikom ne može se smatrati istovremeno i dobrim namjerama. Ako mi imamo volje da donešemo zakon ovdje i sada, onda je najmanje važno da li će to biti član 104. i član 105. Važno je da mi danas i po jednom i po drugom članu možemo da dobijemo Izborni zakon.

Posebno vrijednošću smatram i stav Ustavno-pravne komisije koja je uložila puno napora da dođe do prihvatljivog teksta u onoj mjeri u kojoj je to bilo moguće usaglašavajući se i dogovarajuće se. Zbog toga, evo koristim ovu priliku da se svojim kolegama iz Ustavno-pravne komisije zahvalim na razumjevanju i da pozovem na isti pristup kod svih drugih zakonskih projekata koji će ovdje biti razmatrani. Ono gospodo, što bude doneseno našim glasovima, uz prethodni naš dogovor, uz dogovaranje i jednostavno shvaćenu činjenicu da bez dovoljnog sporazumjevanja neće biti dobrih rezultata u tom pravcu krenimo svi zajedno, da nam svima bude bolje.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Banjcu. Opću raspravu smo...Poslanik Šašivarević.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Ja bi postavio jedno pitanje gospodinu Mirjaniću koji je sad iznio stav Kolegija. Na osnovu čega ste vi zaključili da su ovi zakoni neustavnii. Tu valjda može takvu odluku donjeti samo Ustavni sud. On ima pravo na mišljenje.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Mirjanić.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Očito se radi o tome da me neki nisu dobro čuli. Ja nisam govorio u ime Kolegija, već u ime Kluba čiji sam član. To je prvo. Drugo ja sam rekao da mi danas ne možemo kao poslanici glasati za one amandmane koji nisu u skladu sa Ustavom. Pročitajte Ustav, pročitajte Poslovnik, pa ćete vidjeti da je to tako. Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se kolegi Mirjaniću, koleginica, poslanik Emina Zaćiragić.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Pozdravljam sve prisutne, posebno Vijeće i predsjedavajućeg. Ovdje se sad vodi rasprava da li su amandmani u skladu sa članom 94. Poslovnika stav A i B za raspravljanje na ovome vijeću. Mi smo na prošloj sjednici raspravljali o tome i gospodin Banjac se digao i rekao da će se ti amandmani prihvati iz razloga što nije

bilo u to vrijeme blagovremeno dostavljeno Izvještaj Ustavne komisije, pa se nije znalo od kada teče taj rok, od 48 sati. Ja mislim da smo to već na prošloj sjednici apsolvirali i da bi danas trebali da diskutujemo o principima.

Stranka za Bosnu i Hercegovinu predložila je amandmane temeljeći ih na pravima jednakim pravima svih građana. Sve stranke ovdje insistiraju na važnost donošenja Izbornog zakona i na kompromise. Ja mislim da bi ti kompromisi trebali upravo da se odnose na prava građana, ljudska prava koja su zagarantovana svim konvencijama koji su sastavni dio našeg Ustava člana 2. Aneksa IV Ustava Bosne i Hercegovine. Na tom tragu Stranka za Bosnu i Hercegovinu je insistirala na jednakom pravu građana u cijeloj Bosni i Hercegovini, na jednakom biračkom pravu i pravo da biraju predstavnike, konkretno kod članova Predsjedništva. Predloženo je na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine može birati članovi Predsjedništva i da svi narodi i svi građani imaju jednako pravo glasa da u tom učestvuje. Mislim da bi sve stranke koje pretenduju ovdje da donesu Izborni zakon trebale pokazati razumjevanja za ovu situaciju u kojoj smo se našli. Član 2. Ustava Bosne i Hercegovine Aneks IV i član 5. jesu u raskoraku i sada je pitanje kako razrješiti taj problem. Po članu 2. sve konvencije o ljudskim pravima uključujući Evropsku konvenciju, Univerzalnu povelju o ljudskim pravima UN-a i onaj dokumenat iz Kopen Hagena su sastavni dio našeg ustava. A oni garantuju svim građanim Bosne i Hercegovine jednako pravo bez diskriminacije.

Izborni zakon ima diskriminirajuće odredbe u dijelovima koje će ja sada naznačiti. To je: - Dom za ljudska prava, to je izbor člana Predsjedništva i to P2 obrazac.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Zaćiragić. Mi smo opću raspravu završili. Ja vas molim razgovaramo o amandmanima. Drugo čitanje. Član 104.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

E upravo ti amandmani su – amandmani 1.9. odnosi se.

SEAD AVDIĆ

Doći ćemo do amandmana i onda ćemo imati priliku predložiti itd.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Onda sam ja završila ovaj prvi dio. Dobro. Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Hvala vam. Ja vas molim. Opću raspravu smo završili u prvom čitanju. Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanima. To je tvrdogлавa činjenica. Samo tako možemo doći do rješenja. Jednostavno da idemo od amandmana. Imamo ih 8 amandmanom. I u tom kontekstu idemo korak po korak. Ja vas molim. Znači, kolega Mehić imaćete priliku po amandmanima da diskutujete po bilo kojem amandmanu.

Amandman Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu. Član 1.9. Ima li još dodatnih informacija oko ovog amandmana Stranke za BiH, ili diskusije po ovom amandmanu. Izvolite. Obrazloženje je dao predsjednik Kluba. Diskutovali smo.

Znači završavam raspravu oko ovoga prvog amandmana Kluba stranke za BiH član 1.9. i prelazimo na izjašnjavanje.

Ko je zato da se ovaj amandman usvoji?
 Ko je protiv ovog amandmana?
 Ko je uzdržan?

Ja mislim da treba entitetsko glasanje. Ko je sa područja Republike Srpske da se uvaži. Nema, molim. Prisutno je 41, za je glasalo 17, protiv 16, suzdržano 7. Znači amandman nije dobio potrebnu većinu u prvom krugu glasanju. Znači nije potrebno ni entitetsko glasanje. Hvala vam.

Čuli ste rezultate. Amandman 2. Ja vas molim, suviše je ozbiljan posao da bi smo mogli.

Ukupno je 41 prisutno, za je glasalo 17, protiv je glasalo 16, suzdržano 7, jedan nije glasao. Provjeravamo i entitetsko glasanje.

Ko je zato iz Republike Srpske da se usvoji ovaj član?
 Ko je za?
 Ko je sa područja Federacije Bosne i Hercegovine da se usvoji ovaj član?
 Hvala vam.

Nemamo entitetsku većinu sa područja Republike Srpske i u tom kontekstu amandman nije usvojen.

Idemo na amandman 2.

Bogićević, Avdić u ime Kluba SDP-a, član 8. izbor članova Predsjedništva u dva kruga. Da li ima dodatnih informacija? Ja mogu reći samo ovo, imam pravo zato što sam i ja jedan od predлагаča. Poslanik Emina Zaćiragić je sasvim jasno rekla: - po članu 2. Ustava Bosne i Hercegovine mi imamo pravo i ovaj amandman jednostavno ima svoje puno pravo.

Po članu 5. koji propisuje decidno izbor članova Predsjedništva, ovaj takođe amandman nije protiv tog člana, nego ga samo jednostavno čini sadržajnijim sa prvim krugom glasanja koji ima za cilj kvalifikacioni postupak i u tom kontekstu ja vas molim, znači nije protiv Ustava i zasnovan je na Ustavu, a jednostavno stvara veći stupanj demokratizacije unutar Bosne i Hercegovine. Toliko od mene. Ima li još neko? Nema. Poslanik Đedović.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja imam jednu intervenciju vezano za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine imao sam amandman, takođe i ja, nema ga ovdje. Ne znam njegovu sudbinu, nisam odustao, nije javno obznanjeno, ne znam koje je i po kom kriteriju to birao. U najmanju ruku dugujem obrazloženje šta se stim zbilo. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Problem jeste tehničke prirode zato što poslanik Đedović ima puno pravo ne participira ni jednom klubu poslanika i u tom kontekstu mješoviti klub. Znači poslanik Lozančić i ostali po usaglašavanju ovaj amandman je jednostavno poslanika Đedovića objektivno nije bio na Proširenom kolegiju i ja molim službu u toku sjednice ovaj amandman poslanika Đedovića jednostavno stavi na poslaničke klupe. Hvala vam. Dobili su ga 6.6. ali nije bitno treba ga tretirati ravnopravno sa svim ostalim Poslanik Đedović nije odustavo od svog amandmana. Ja vas molim. Bili smo saglasni za ovih 8. Poslanik Đedović nije odustavo od svog amandmana. Insistira da ostane. Pravovremeno ga je dostavio i Kolegij ne može imati nikakvu drugu odluku, nego da jednostavno se ipak izjasnimo i o tom amandmanu. Nije nikakav problem. Nije sporno.

Ja vas molim. O amandmanu Bogičević, Avdić: - Predsjedništvo, članovi 8.1., 8.2. i 8.3.

Ko je zato da se ovaj amandman usvoji?

Ko je protiv?

Zeleni karton Spasojeviću.

Ko je suzdržan?

Idemo na entitetsko glasanje.

Ja vas molim sa područja Federacije ko je za ovaj amandman?

Sa područja Republike Srpske?

Žao mi je ovaj amandman nije prošao entitetsku većinu i zaključujem da je takođe Predstavnički dom amandman 2. Bogičevića, Avdića odbio.

Prelazimo na amandman 3. Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu. Članovi 8.1. do 8.2. Izbornog zakona se mijenjaju i glase. Da li ima potrebe da se obrazloži ponovo ovaj amandman. Neko iz Stranke za BiH. Nema. Znači zaključujem diskusiju.

Ko je zato da se amandman Kluba Stranke za BiH koji tretira članove 8.1. usvoji?

Hvala vam.

Ko je protiv?

Ko je suzdržan?

Ipak da provjerimo entitetsku većinu.

Ko je sa područja Republike Srpske za ovaj amandman?

I sa područja Federacije za amandman?

Hvala vam.

Konstatujem da nije prošao entitetsku većinu i u tom kontekstu i amandman 3. Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu nije usvojen. Znači korekcija članova 8.1.

Amandman 4. Predлагаči i poslanici Ivo Lozančić i Ibrahim Đedović. Član 11.10. stav 2. brisati. Da li ima potrebe za obrazloženjem amandmana. Predлагаči. Poslanik Đedović.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Ja ču gospodo predsjedavajući, dame i gospodo biti vrlo kratak u obrazloženju dodatnom. U prvoj varijanti predloženog zakona ovog amandmana nije bilo. Radi se o izbornom koncezusu od 3% u izbornoj jedinici. Mi smatramo kao predлагаči da se s time sužava prostor za razvoj novih političkih stranaka i stranaka koje trenutno imaju manji broj glasača iz raznih razloga, a cijeneći i preporuke međunarodne zajednice, posebno Ureda Visokog predstavnika smatramo da to nije dobro i da treba pružiti mogućnost novim snagama i novim načinima razmišljanja u Bosni i Hercegovini. Zbog toga mislimo da ovaj stav 2. treba brisati. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Đedoviću.

Možemo ići na izjašnjavanje oko amandmana IV oko cenzusa.

Ko je zato da se ovaj amandman IV usvoji? Hvala vam.

Ko je protiv ovog amandmana? Hvala vam.

Ko je suzdržan?

Provjeravamo i entitetsku većinu.

Ko je sa područja RS za ovaj amandman? – 2

Ko je sa područja Federacije za ovaj amandman?

Treba, ipak, registrirati ovaj broj glasova. Konstatovati amandman IV je dobio od 41 poslanika u prvom krugu glasanja – za je glasalo 16 protiv je bilo 7 – suzdržano 8.

Po entitetima sa područja Federacije 13 – sa područja RS 2. Nije dobio entitetsku većinu i u tom kontekstu ovaj amandman IV poslanika Lozančića i Đedovića nije dobio većinu u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Amandman broj V. To je predlagач Klub stranke za BiH. Da li ima potrebe da se ponovo obrazloži ovaj amandman. Poslanik Cuplov.

MUSTAFA CUPLOV

Poštovani predsjedavajući, članovi Predsjedništva, Ministarskog vijeća, koleginice i kolege poslanici, dragi gosti,

Stranka za BiH ovim amandmanom je željela zapravo insistirati na univerzalnom ljudskom pravu da bude biran na cijelom prostoru države. S obzirom da smo mi država članica UN, ja ne vidim razloga da bi rješenje trebalo biti drugačije. Simetričan sistem u dva entiteta koji su u principu multietnični i Madrikska deklaracija je na tome jako insistirala, praktično bi bila potvrda tog stava, ako bismo imali jedan simetričan organizovani sistem u oba entiteta. U tom smislu apeliram na sve ljude koji sjede ovdje kao parlamentarci države BiH, uvažavajući ovu argumentaciju da glasaju za ovaj amandman.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Cuplovu. Da li se još neko javlja po ovom amandmanu broj V, Kluba Stranke za BiH. Ne javlja se više niko. Možemo preći na izjašnjavanje.

Ko je zato da se ovaj amandman broj V Kluba Stranke za BiH usvoji? Hvala vam.

Ko je protiv? Hvala vam.

Ko je suzdržan?

Nužno je provesti entitetsko glasanje.

Ko je sa područja RS za ovaj amandman broj V, ko je za?

Ko je sa područja Federacije za ovaj amandman? Hvala vam.

Amandman broj V Kluba Stranke za BiH, koji je definiran kroz članove 11.1. – 11.2. ipak nije dobio potrebnu većinu. Od 41 poslanika za je glasalo 17 – protiv je bilo 11 – suzdržano 13.

Po entitetima, sa područja Federacije za je glasalo 15 – sa područja RS je glasalo za 2 i u tom kontekstu amandman broj V Kluba Stranke za BiH nije dobio saglasnost Predstvničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Amandman broj VI. To je amandman koji je podnio kolega Bogićević u ime Kluba SDP, članovi 11.1. do 11.5. se brišu. Da li ima potrebe za daljnjim obrazloženjem? Nema potrebe. Hvala vam. Možemo preći na izjašnjavanje o amandmanu VI.

Izvolite. Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC – TITAN

Ja cijenim trud kolege Bogićevića i nastojanja da se riješi problem, ali mislim da je ovaj amandman u koliziji sa Ustavom BiH, s obzirom da je Ustav BiH precizno definirao izbor u Dom naroda, odnosno u Dom naroda. Prema tome, ja smatram, možemo glasovati, ali ovaj amandman da se ne treba prihvati. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Grabovac zahvaljujem se. Ima li još neko. Hvala vam, možemo preći na izjašnjavanje.

Amandman VI, Bogićević u ime Kluba poslanika SDP.

Ko je zato da se ovaj amandman VI usvoji?

Ko je protiv? Hvala vam.

Ko je suzdržan? Hvala vam.

Da prođemo entitetsko glasanje.

Ko je sa područja Federacije za ovaj zakon, sa područja Federacije, za amandman broj VI?

Ko je za amandman broj VI sa područja RS? Amandman broj VI.

Rezultati glasanja su slijedeći: prisutno 41. Za ovaj amandman broj VI Kluba poslanika SDP glasovalo 23 – protiv 16 – suzdržano 2. Međutim, entitetska većina nije ostvarena za sa područja Federacije 20 iz RS 2 i ovaj amandman broj VI Kluba

poslanika SDP nije dobio potrebnu većinu u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Amandman broj VII – Klub Stranke za BiH. Da li ga je potrebno obrazlagati? Poslanik Mediha Filipović.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolegice i kolege, mali stres, mala napomena prije nego što pređete na glasanje. Ispred Kluba Stranke za BiH, skrećem pažnju da moramo uzeti u obzir blisku prošlost BiH i krvave događaje koji su se desili i utemeljenu činjenicu da u BiH žive najmanje tri naroda, postaje kondicija sinekvanon, dakle, uslov bez kojih nećemo moći živjeti i ne možemo živjeti dvodobni parlamenti na svim nivoima, jer u BiH danas svakom narodu treba garancija da neće u svojim vitalnim interesima biti nadglasan ni na jednom nivou, molim vas, da prilikom glasanja uzmete ovo u obzir i iskažete svoju građansku lojalnost.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Medihi Filipović. Da li se još neko javlja za riječ? Poslanik Boro Bjelobrk.

BORO BJELOBRK

Uz mešeterstvo razno-raznih tumačenja šta jeste po postojećem Ustavu ili šta jeste po dostignutom nivou vlasničkih oligarhija, ja želim javno da vas pozovem sve da prevaziđete svoje i političke i stranačke uskosti da jednom definitivno kategoriju kako je ružno zovete namjerno to kažem, jer to meni ne pripada kategoriju Ostalih da jednom definitivno uvedete. Sramota je za ovu zemlju po svijet dugogodišnje tradicije koja se mjeri stotinama godina, kada su ljudi koji nisu bili ni Bošnjaci ni Srbi ni Hrvati bili, znali biti i oficijelno respektovani u ovoj zemlji, da narasta sad jedna generacija, posebno u politici, koja to tako sjajno briše sa zemaljske kugle. Danas je prilika, evo mislim da ovaj amandman Stranke za BiH nudi jedno od rješenja. Bilo bi mi drago da napravite kvalitetnu licitaciju. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Bjelobrku. Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC – TITAN

Dobili smo barem ako ništa u pokušaju kršenja Ustava. Ovaj amandman je u koliziji sa Ustavom Federacije BiH, s obzirom da Ustav Federacije BiH precizno definira koliko je izaslanika svakog od konstitutivnih naroda i Ostalih. Ovdje se predlaže po 10 dok imamo sad situaciju po 30 i ja predlažem da se ovaj amandman ne usvoji, jer bi sigurno otvorio nove probleme.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se. Poslanik Jovanović

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, Dame i gospodo, ja takođe želim da istaknem da u Ustavu RS, koji ja imam ovdje pred sobom, postoji samo Narodna skupština RS i kaže način kako se bira. Postoji samo jedan dom, nema drugog doma. Znači, ako budemo glasali drugačije, onda kršimo Ustav RS. Hvala lijepa.

MUSTAFA CUPLOV

Lijepo je ovdje čuti na pozivanje na Ustav i na kršenje Ustava i naravno neustavna kategorija, koja u ovoj državi vlada već dugi period i bila je jasno precizirana datumom kada je trebala da prestane implementacija ustavne odluke o konstitutivnsoti naroda u oba entiteta. Ne smeta izgleda dijelu poslanika. Iz formalno pravnih razloga moram reći gosodine Grabovac da samo Ustavni sud može odlučiti da li je naš amandman ustavan ili ne ustavam i u tom smislu vaše tumačenje samo se može smatrati dobromanjernim, ali ne meritornim.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Dame i gospodo, postoji jedna komisija koja je trebala da donese odluku 16.4. nije je donijela. Da bi se implementirala odluka Ustavnog suda, koja je, koja nije diskutabilna uopšte, treba čekati i čekati. Znači ima i ona narodna "lipši magarče dok trava naraste". Mi smatramo da bi morao se uspostaviti dom naroda da to bude paralelno i simetrično kao u Federaciji BiH i da je to jedini način da se zaštite vitalni interesi onog ostalog još bošnjačkog i hrvatskog stanovništva koje je još ostalo u RS. Ako to ne usvojimo, onda smo te ljude prepustili, vidjeli ste ove zadnje događaje, da dalje ne otvaramo raspravu o tome. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se. Više se niko ne javlja. Replika.

MIRO GRABOVAC TITAN

Ja sam kazao da, ako ništa drugo u pokušajima smo dobri da pokušamo kršiti Ustav. HDZ i Klub zastupnika HDZ-a isključivo su za poštivanje Ustava BiH i ustava entiteta. Znači, to su potpuno jasne stvari, s kojih mi polazimo. Ite kako smo mi za uspostavu doma naroda u RS i zato ćemo se zalagati onog momenta čim se napravi ustavne promjene i zalagat ćemo se da izborni zakon sadrži dom naroda u RS. Prema tome, nije u pitanju u kojem pravcu se mi zalažemo, odnosno želimo li mi nešto ili ne želimo. Potpuno je jasno što to mi želimo, ali pravio sam malo kad je u pitanju ovaj dio, repliciram na tom dijelu kako je išlo glasovanje kompletno vezano od članova Predsjedništva, Doma naroda pa i ovaj dio drugi u kom pravcu se on odvija. Ja mislim da je upravo u Stranki za BiH ima taj problem, a ne problem u zastupnicima HDZ-a ni u meni samom, jer smatram da su morali odrediti jedan drugi pravac djelovanja i principijelno da to bude Ustav i da poštujemo Ustav onog momenta kad dobijemo mogućnost promjene, HDZ je isključivo za uspsotavu doma naroda jednom i drugom, a kad je u pitanju reguliranje nacionalnih manjina to se može o tome razgovarati i riješiti zakonom o nacionalnim manjinama a ne da se manipulira nacionalnim manjinama.

SEAD AVDIĆ

Ovo je bila replika. Netačni navodi. Ko se javlja? Poslanik Banajc.

MIRKO BANJAC

Obzirom da poslanici stalno viču replika, bez obzira da li ga je ko prozvao ili nije. Postoje nekoliko načina da se jave za diskusiju. Ja hoću da kažem gospodo da je ovo, više liči na željoteku nego na skupštinu, jer mislim da ovdje ljudi iznose želje. Ja bih htio da mi raspravljamo o amandmanima i da sasvim jasno kažemo da je Kancelarija OHR-a u RS dala široka ovlaštenja Ustavno-pravnoj komisiji i da ne treba prejudicirati kako će se stvari dalje događati, nego mirno sačekati i u skladu s tim rješenjem postupiti. Da li će se u RS, u Narodnoj skupštini dogovoriti da ovakva ovlaštenja Ustavno-pravne komisije koja sada jesu data, u skladu sa ingerencijama Visokog predstavnika, ostati tako ili će nekako drugačije biti, šta mi u stvari ovdje hoćemo? Stvarno, ako se ovdje izražavaju želje, ima još želja. Nemojte samo na tom da se zaustavimo.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim, daleko smo od željoteke i u tom smislu dobro je malo da se relaksiramo, ali radimo jedan suviše ozbiljan posao da bismo u tom kontekstu mogli raspravljati o nekim temrinološkim izrazima koji nisu primjereni. Poslanik Brka, netačni navodi.

OSMAN BRKA

Uvaženi predsjedavajući, ja hoću nešto da kažem o tačnom navodu. Tačan navod je Odluka Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda i zaista mi ovdje ne treba da iznosimo željoteku, nego da iznosimo namjere natane koje možemo zakonski izregulisati da svakom građaninu i svakom narodu u BiH bude bolje i zbog toga, i maloprije kad sam govorio, pocrtao sam upravo ovaj stav. Za SDA uvijek je bilo jasno šta to znači. U stvari, i naš u to vrijeme aktuelni predsjednik Predsjedništva države BiH pokrenuo je inicijativu, gospodin Izetbegović o konstitutivnosti naroda i Stranka demokratske akcije na taj način najbolje iskazuje šta to znači. Međutim, zaista mi i na ovaj način, usvajajući, prihvatajući ovaj amandman Stranke za BiH podržavajući ga, pokazujemo na taj način da nam je stalo da se što prije i provede Odluka o konstitutivnosti naroda na prostoru cijele teritorije BiH. Smatramo za to odgovorne ljude koji to nisu uradili na vrijeme a i međunarodnu zajednicu, koja jednostavno toleriše neurađen posao nekog koji je taj posao do sada trebao uraditi. Da je taj posao urađen ovaj parlament danas ne bi imao nikakve dileme. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Brki i završavamo raspravu oko amandmana VII Kluba Stranke za BiH i prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu VII i u tom smislu pitam vas ko je za da se ovaj amandman usvoji.

Ko je za? Hvala vam.

Ko je protiv? Hvala.

Ko je suzdržan?

Prelazimo na entitetsko glasanje.

Ko je zato sa područja Federacije da se ovaj amandman usvoji?
 Ko je sa područja RS da se usvoji ovaj amandman?
 Možemo li dobiti ove podatke?
 41 poslanik glasao – za 18 – protiv 15 – suzdržano 8.
 Po entitetima sa područja Federacije 17 je bilo za.
 Sa područja RS je za bilo 2 poslanika.
 U tom smislu konstatujem da amandman broj VII Kluba poslanika Stranke za BiH nije usvojen.

Prelazimo na razmatranje amandmana broj VIII također Kluba Stranke za BiH. Radi se o predsjedniku i potpredsjedniku Federacije BiH. Ima li potrebe obrazlaganja ovog amandmana. Ne vidim ruke. Hvala vam.

Možemo preći na glasanje za ovaj amandman.
 Ko je zato da se amandman broj VIII Kluba Stranke za BiH usvoji?
 Ko je za?
 Ko je protiv?
 Ko je suzdržan?
 Entitetsko glasanje.
 Ko je sa područja RS za? – 2 glasa.
 KO je sa područja Federacije za?
 Slični su rezultati već u sedmom, osmom pokušaju.
 Prisutno 41 – glasalo za 16 – protiv 15 – suzdržano 9. U prvom krugu glasanja.
 Po entitetima. Sa područja Federacije BiH glasalo 14. Sa područja RS 2.
 Konstatujem da amandman VIII Kluba Stranke za BiH nije dobio potrebnu većinu u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Amandman IX, također, Kluba Stranke za BiH, poglavlje XII.A. Prijedloga zakona. Izbor predsjednika i potpredsjednika RS. Definirano kroz članove 12.b. Ima li potrebe za obrazlaganje ovog amandmana. Stranka za BiH. Ne vidimo ruke. Znači, možemo preći izjašnjavanju.

Ko je zato da se ovaj amandman Kluba Stranke za BiH usvoji?
 Ko je za?
 Ko je protiv?
 Ko je suzdržan?
 Entitetsko glasanje.
 Ko je sa područja RS za? Hvala vam.
 Ko je sa područja Federacije za?
 Amandman broj IX Kluba za BiH, koji tretira poglavlja XII.A. Prijedloga zakona, oko principa i načina izbora predsjednika i potpredsjednika RS nije dobio potrebnu parlamentarnu većinu Predstavničkog doma.
 Od 41 glasalo je za 17 – protiv je bilo 13 – suzdržano 11.
 Po entitetima. Sa područja Federacije za je bilo 14 i sa odručja RS 2.

Prelazimo na naredni amandman, to je amandman X, također, amandman je Stranke za BiH. Radi se o poglavlju XIII i domu naroda Narodne skupštine RS. Da li ima potrebe da se obrazloži ovaj amandman, Stranka za BiH. Da li se neko drugi javlja za diskusiju? Nema.

Ko je zato da se ovaj amandman Stranke za BiH usvoji?
 Ko je za?

Ko je protiv?
 Ko je suzdržan?
 Po entitetima.
 Ko je sa područja Federacije za?
 Ko je sa područja RS za.

Isto tako amandman X predložen od strane Kluba Stranke za BiH u poglavlju XIII. Prinike izbora doma naroda, znači Narodne skupštine RS i uvođenje, nije dobio potrebnu parlamentarnu većinu. 40 je prisutnih poslanika sad trenutno. Za je glasalo 17 – protiv 12 – suzdržano 10.

Po entitetima. Sa područja Federacije za je glasalo 15 – sa područja RS 2 i u tom kontekstu nije dobio potrebnu većinu u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Amandman XI, također je predlagač Klub Stranke za BiH i definiranje i pojašnjenje sa aspekta onih koji koriste tuđu imovinu, s aspekta neutralizacije ili eliminacije obrasca P2. Kako mi to popularno kažemo. Ima li potrebe za obrazloženje. Ima. Muhamed Begović, poslanik.

MUHAMED BEGOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, dame i gospodo,
 Moj amandman je upućen 13.6.2001.godine, u smislu odredaba člana 94. stav 2. odnosno tačka 2. Poslovnika, a u skladu i u roku od 48 sati podnio sam ovaj amandman na član 29. s prijedlogom da se sadržaj ovog amandmana da glasi.

Državljanin BiH koji koristi kuću ili stan na kojim nema prava vlasništva ili stanarsko pravo nema pravo glasanja u mejstvu boravišta i može se registrovati za izbore samo u opštini u kojoj je imao poslednje prebivalište, prema posljednjem popisu stanovništva u BiH.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Begoviću. Da li se još neko javlja za riječ oko amandmana? Poslanik Emin Zaćiragić.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Ovdje se radi o mogućnosti glasanja izbjeglica i onih koji su u tuđoj imovini. Ja moram sad upozoriti konačno, da ovo nema nikakve suprotnosti sa Ustavom BiH. Ja pozivam sve stranke, koje pretenduju da ostvaruju građanska prava svojih birača koji pretenduju da se ostvaruju ljudska prava u BiH i da glasaju za ovaj amandman.

Sve stranke koje se suprotstave ovome, deklarisat će se protiv ljudskih prava. Na stotine hiljad aizbjeglica i raseljenih lica, nema prvo slobode kretanja, pravo na svoj dom. Sada u njihovim domovima sjede drugi ljudi, makar i privremeno i daje im se pravo glasa. Ako glasaju i jedni i drugi tamo, onda se obezvređuje glas i svodi se samo na 50%. Uzmite primjer Drvar. Tamo je 96% bilo Srba. Sada ima više Hrvata. Ako svi glasaju za Drvar i Srbi po popisu iz '91.i hrvati koji su tamo nastanjeni, Srbi se svode sada na manjinu negdje 45% - 50%. Dakle, pored toga što smo ljudima oduzeli imovinu, što smo im osporili pravo slobode kretanja, što smo im osporili i druga prava koja im pripadaju, mi im oduzimamo i prava glasa najmanje 50%. Niko

ne može reći da je ovo neustavno. Ovako ograničenje postoji za pasivno prvo glasa. Pasivno pravo glasa je ograničeno, to smo vidjeli na posljednjim izborima. Takve temelje našao je neko u Ustavu BiH i mislim da na isti način, treba regulisati i aktivno pravo, jer će stotinu hiljada izbjeglica biti obespravljenog izgubiti će nadu na povratak, a mislim da će se time okončati etničko čišćenje koje je posljedica rata.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Začiragić. Isto tako konstatujem da je Amandman SDP, Kluba poslanika gotovo identičan. Pitam predsjednika Kluba poslanika da li možemo zajednički glasati oko jednog te istog amandmana. Da se dva puta ne izjašnjavamo. Mislim da možemo prihvativi. Možemo. Ima li još nekih obrazloženja oko ovog amandmana? Prihvatom formulaciju Stranke za BiH i da budemo jasni. Odustajem, znači nema 12 amandmana. Glasamo o jednom amandmanu.

Ko je za da se ovaj amandman usvoji?

Ko je protiv?

Ko je suzdržan?

Moramo glasati po entitetima.

Ko je sa područja Federacije za?

Ko je sa područja RS za ovaj amandman?

Nažalost i ovaj amandman XI kojim se pridružuje amandman XII SDP nije dobio potrebnu entetsku većinu i rezultati glasanja upućuju na slijedeće: od 41 poslanika za je glasalo 25. Protiv je bilo 8 – suzdržano 7.

Po entitetima sa područja Federacije za je glasalo 22 i sa područja RS za glasalo 3. Nažalost, amandman XI kojim se pridružuje i amandman SDP 12 nije dobio potrebnu većinu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Iscrpili smo ovaj dio amandmana koji je bio pred nama.

Intervencija poslanika Đedovića, ja bih molio, s obzirom da smo dobili na poslaničke klupe amandmane poslanika Đedovića da nam još jedanput pojasni, jednostavno amandman koji predlaže da se ovaj dom izjasni o njemu.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja sam već intervenisao na način. Suština moje reakcije, prije svega u proceduri. Nisam dobio odgovor. Ko je vršio selekciju i kako? Kako se neki nađu na dnevnom redu amandmani a neki ne. Sada ukratko da objasnim radi se o amandmanu za izbore za člana Predsjedništva BiH i predlažemo da svaka stranka ili koalicija predloži listu sa tri kandidata iz reda sva tri naroda i da se glasa na teritoriju cijele BiH.

Druga dva amandmana, radi se o tome da, shodno Odluci o konstitutivnosti i Federacija i RS imaju predsjednika i dva potpredsjednika i to iz reda različitih naroda. Da ne bih pojašnjavao svaki pojedinačno, suština mojih amandmana je ta, a na tragu je odluke o konstitutivnosti naroda u BiH.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, tražim da se u skladu sa članom 94.odbaci ovi amandmani, odbace, jer je kriv osnov i oni ne mogu kao ovakvi biti u proceduri. Ovdje je naveden član 94. stav 3. vi znate šta se odnosi na stav 3. Ovo nisu amandmani

iz stava 3.i molim da se obace i molim da se Parlament izjasni o odbacivanju, odnosno nema potrebe Parlament to ste dužni vi gospodo iz Kolegija.

SEAD AVDIĆ

Tačna interpretacija. Kolegij je dužan da se očituje o ovim amandmanima. Poslanik Đedović.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Ja sam želio podsjetiti kolegu Banjca da je upravo on ovdje obrazlagao da se može tako napraviti, da je uprvo po njegovoj sugestiji to napravljeno, znači govorim proceduralno, a molim da se provjeri i mislim da je dosta više ko se kome svida ili ko za što misli. Ovdje je proceduralno kao i svaki drugi amandman. Ne možete to osporiti. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Gospodo, ovo je drugi put danas da se ovdje navode riječi koje ja nisam izgovorio, jer ja se kontrolišem šta i kad govorim i znam i na kraju krajeva postoji stenogram koji će biti svjedok ako neko ne vjeruje u to. Niti sam rekao niti bi mi bilo ikad palo na pamet da takonešto kažem, da se mogu podnositи amandmani suprotno Poslovniku. Onaj dan kad smo mi ovdje govorili, govorilo se o vremenu produžetka dostavljanja amandmana u skladu sa Psolovnikom, a ne protivno Poslovniku. Ovaj amandmani su dostavljeni protivno Poslovniku. Član 94. stav 3. neka pročita poslanik Đedović da ja ne bih ovdje oduzimao vrijeme. Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Nema potrebe da čitamo. Mnogo znamo 94. stav 3. a. i b. i mislimo, evo Kolegij je izvršio male konsultacije,nema saglasnost da se ide na glasanje oko ovih amandmana. Sasvim jasno, moramo imati konsenzus. Nemamo konsenzus i u tom kontekstu amandmani neidu na glasanje a s tim više i lična moja osobna zapažanja da su ovi amandmani već bili na glasanju i da nisu jednostavno dobili potrebni parlamentarnu većinu u Predstavničkom domu. Ja vam se zahvaljujem na ovom prvom dijelu sjednice koji je. Poslanik Đedović.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući dame i gospodo, ja bih ponovo podsjetio proceduru kako je došlo do ovih amandmana. Također, podsjetio bih da je 6.6. Parlamentarna skupština zaprimila ovo. Rekao sam na početku, očekivao sam bar intervenciju šta je sa njima. Ni to нико nije našao za shodno da kaže. Ne znam sad, otkud vi sebi uzimate za prvo, da kažete sad to ne valja, sad to neće ići na glasanje. Vama je, kao i svaki drugi amandman, na Dom neka se izjasni. Nije u redu.

SEAD AVDIĆ

Žao mi je poslanik Đedović, žao mi je član 94. Na koji ste se vi pozvali sa svojim amandmanima kaže slijedeće. Da će predsjedavajući u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućih uvažiti nove amandmane samo u slijedećim slučajevima na koji ste se vi pozvali, kad se odnose na one aspekte koje Komisija nije mogla uzeti u obzir, kada nastoji usaglasiti dva ili više prijedloga, o kojima se vodi rasprava. Znači, Kolegij nema saglasnost da stavi vaše amandmane na glasanje i žao mi je to je tvrdoglava činjenica. Jednostavno, u domenu Kolegija je da odluči o tome ili ne odluči, odnosno da mogućnost glasanja o ovim amandmanima. Sasvim je jasno i demokratski i tu nema nikakve dileme. Poslanik Đedović ponovo.

BIRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, molim vas pogledajte proceduru i na što se pozivaju amandmani Stranke za BiH, isto uporište isti amandmani ista ustavna osnova o njima se glasa o ovima ne može. To može samo ovdje. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Žao mi je, imate pravo da mislite tako. Demokratija je spor proces i danas smo pokazali, ipak, visok stupanj demokratičnosti. Imate pravo na svoje mišljenje. Kolegij odlučuje i moguće je da je Kolegij pogriješio, ali tako je. Nema konsenzusa da stavi vaše amandmane na glasanje. Možemo preći, znači završavajući ove amandmane, pitam vas da li smo stekliuvjete i preduvjet da možemo ići na izjašnjavanje o cijelini teksta izbornog zakona BiH. Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC TITAN

Očito ste zaboravili da su ostali još uvijek amandmani HDZ-a koji su potpuno regularni, sukladno članku 94. Kazao sam da su očito gospoda zaboravili da su amandmani HDZ njenog Kluba ostali koji nisu izjašnjavani. Ja mogu kazati ovako. S obzirom da Klubu zastupnika HDZ-a je u cilju da se doneše ovaj izborni zakon i u istinu da BiH bude jednom članica Vijeća Evrope, kako bi mogla daleko bolje i kvalitetnije štititi prava njenih naroda i građana. Kad je u pitanju ovaj izborni zakon, s obzirom da Ustavno-pravna komisija, odnosno amandmani koji su bili na Ustavno-prvnoj komisiji, a bili su dati od strane Hrvatske demokratske zajednice, odnosno Kluba temeljne stvari četiri amandmana, koja su ključna su prihvaćena i ona su psotala stastavni dio ovog zakona. Prijedloga ovog zakona. S obzirom da ovi amandmani koji su bili za nas bitni, koji su se odnosili na Predsjedništvo BiH i na Dom naroda BiH nisu dobili potrebitu većinu i nisu prošli. Klub zastupnika HDZ podupriće kompletno zakon. Odustat će od svojih amandmana koje je dao u osam amandmana, odnosno 55 članaka što može se računati da je to bilo 55 amandmana na ovaj izborni zakon.

S obzirom da sve je u ovom zakonu ugrađeno, ono što smo mi upozoravali, što je i dovelo do problema Privremenim izbornim pravilima, koji su bili 2000.godine i da su temeljne stvari kad je u pitanju izbor člana Predsjedništva, odnosno sam način preferencijalnog sustava glasovanja nije za Predsjedništvo prihvaćen, a prihvaćen je naš amandman. Također, ugrađeno je izbor člana Predsjedništva, Doma naroda u

skladu sa Ustavom BiH u ovom zakonu. Mi ćemo odustati od svih ovih amandmana, s tim da ćemo predložiti jednu sugestiju da ovaj dio koji se tiče u prelaznim i završnim odredbama do usklađivanja Ustava, koji govori o, i zbog čega u stvari prihvaćamo i suštinu, što je i čitava stvar naših amandmana koja ide u tom pravcu, da Privremena izborna pravila koja su bila '98.godine, a objavljena u Službenim novinama BiH, u Službenom glasniku BiH 15/98 i 2000/98 da ona idu u potpunosti da se donese tekst kad je u pitanju ovih Privremenih izbornih pravila, koja bi bila u cijelom tekstu unešena u ovaj zakon, s tim da još jedan prijedlog da to idemo u osnovne odredbe, ali mi i ne insistiramo na tom dijelu osnovnih odredbi, s obzirom da imamo mogućnost promjene i da će se izbori, ukoliko budu provoditi po ovim prvilima '98.godine. Zbog toga, podvlačim joj jednom, mi odustajemo od svojih amandmana, nakon glasovanja ovih amandmana i u istunu potvrđujemo da smo probleme koji su nastali zbog izbornog zakona, u istinu HDZ imala u pravu, da negoduje jer je diskreditiralo, odnosno pokušavalo zbrisati položaj jednog naroda. Ovim se to ite kako vraća. Prema tome, smatramo da smo bili u potpunosti u pravi kad smo upozorili na Privremena izborna pravila, koja su donešena 2000.godine, po kojima su provedeni ovi izbori i implementirani a ovaj izborni zakon ćemo podržati u cijelosti, s tim da inzistiramo da se u tekstu unese upotpunost kad je u pitanju a da ne стоји samo da su to iz 98.godine. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Da li još neko osjeća u ime klubova poslanika da kaže nešto. Izvolite. Poslanik Vukić.

ZDENKO VUKIĆ

Dame i gospodo, kolegice i kolege, ja bih volio, obzirom da je ovaj tekst zakona doživljavao niz promjena i ovu pročišćenu verziju koju mi imamo, ja mislim da ima niz pogrešaka, radi toga što zbog izmjena obveznih članaka nisu baš tekstovi potpuno usuglašeni, pa ću ja navesti par primjera da se ta konačna verzija pražljivo napravi, radi posljedica, radi tumačenja koje mogu biti. Znači, navest ću u poglavljju V 14.članak 33.stranica u samom vrhu ovaj prvi dio je nepotreban. Navest ću primjer poglavlja XII članak 12.2. on počinje Zastupnički dom Parlamenta Federacije, a recimo članak 12.9. počinje sa Parlament federacije, mislim da u oba slučaja mora biti Parlament Federacije. Mislim da ima još ovakvih primjera kod isčišćavanja teksta se doista mora voditi računa da on on bude korektno sročen, to govorim na temelju iskustva koje smo mi imali u Ustavu Županije Središnja Bosna, gdje je, tiskali su grešku jedan članak vrlo bitan izbrisani i rekao bih doveo je u jednu krizu tu županiju.

SEAD AVDIĆ

Hvala na ovim upozorenjima. Kolega Mirjaniću imate li vi.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Kada smo došli do ovih grešaka, ja ću upozoriti samo na jednu grešku, koju sam primijetio. Ima još propusta, ali nije problem da se utvrdi koji je pravi tekst. To je član 2.19. amandman je glasio u stavu 1. Član, itd. zamjenjuje riječima od dva ili četiri člana, a greškom je u prečišćenom tekstu napisano dva ili do četiri člana. Pošto mora biti neparan broj, očito je greška ova riječ do. Ima još tih tehničkih grešaka ali nije

problem, jer će se raditi, ima izvorni tekst amandmana, ima ovaj tekst i može se riješiti. Ima niz štamparskih grešaka, ali samo to je.

SEAD AVDIĆ

Da li se još neko javlja za riječ. Poslanik Adem Borić.

ADEM BORIĆ

Klub poslanika Stranke demokratske akcije odustao je od nekih amandmana, imajući nadu da će amandmani koje je podnijela Stranke demokratske akcije i Socijal-demokrati da će naići na razumijevanje ovog parlamenta.

Dakle, neki ključni amandmani, nisu usvojeni i Klub poslanika SDA nažalost neće moći podržati ovaj zakon.

Željeli smo ovim amandmanima sačuvati evropske principe, za koje se zalažemo, nažalost u izbornom zakonu oni padaju. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Boriću. Da li se još neko javlja za riječ? Ja sam dužan, ja bih prije pauze rekao nekoliko riječi, zato što osjećam potrebu.

Dame i gospodo poslanici, proteklih šest mjeseci ovog mandata, objektivno trudili smo se da radimo na dobrobiti i građana i naroda BiH i mislim da je ovaj parlament očuvao taj visoki dignitet, koji mu po logici stvari pripada i učinio puno toga da, institucije BiH funkcioniraju, birajući Vijeće ministara, birajući dva člana Predsjedništva i sve ono ostalo što smo učinili u parlamentarnoj proceduri u proteklih šest mjeseci. Ja bih vas zamolio, Ustav BiH smo dobili iz Dejtona. Ustav BiH je objektivno najviši akt jedne države i u tom kontekstu izborni zakon kao nižeg reda, jednoslovno dokument ili pravni akt mora biti u saglasnosti sa Ustavom BiH. Nama jednostavno, meni lično Ustav BiH je dokument koji mora, je li tako, doživjeti dijelom korjenite promjene, u smislu usklađivanja i usaglašavanja sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i član 2. Ustava BiH se zasniva na tom munitičkom konceptu primata međunarodnog prava nad unutrašnjim pravom u BiH. Član 5.demandira član 2. I član 5.objektivno detaljno definira izbor članova Predsjedništva BiH. U takvoj jednoj situaciji, objektivno nismo mogli niti praviti usporedbe ili komparacije sa nekim drugim državama i rješenjima ustavno-pravnog sistema. Što znači, nismo mnogi sretni sa ovakvim ishodom i sa ovakvim izbornim zakonom, ali još jedanput ponavljam to je akt koji treba biti uskađen sa Ustavom BiH. To je jedna činjenica.

Druga činjenica, BiH je u tranziciji. Usklađuje entitetske ustave sa Ustavom BiH i Odlukom, odnosno presudom Ustavnog suda o jednakopravnosti i konstitutivnsoti naroda na cjelokupnom teritoriju BiH. Sigurno izborni zakon koji je danas pred glasanjem je dokument koji će sigurno morati biti usklađen sa ovom temeljnom premisom i sa rješenjima koji nam dolaze kao rezultat rada ustavno-pravnih komisija. Za što ovo govorim? Zato da bi bilo dobro da imamo minimum političkog konsenzusa i da ovaj zakon ima povjerenje većine političkih partija i

stranaka koje funkcioniraju u Predstavničkom domu i u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Ja vas molim, razmislite o ovim riječima za ovih narednih pola sata pauze i jednostavno premostimo i nemojmo jednostavno gledati uske stranačke interese, nego prije svega da prijem u Vijeće Evrope osnažuje, čuva teritorijalni integritet i suverenitet BiH. Još jedanput ovjerava granice ove države i to je onaj ulog koji nam daje za pravo da kažemo da treba usvojiti ovakav izborni zakon. Hvala vam lijepa. Pauza od pola sata.

/PAUZA/

U ime Kolegija da vam se zahvalim i na strpljenju i razumijevanju, pa i toleranciji za ovakav tok sjednice, ali ovo je najbitniji zakon u ovom mandatom periodu u kojem raspravlja Predstavnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH i logično je da i ovakav rasplet, odnosno tok događaja i u krajnjem slučaju i očekivano. U želji i borbi da očuvamo i da usvojimo ovaj zakon, znači temeljni cilj, gotovo većine ili svih političkih pratija i stranaka, ja nisam bio suočen sa nekim drugim tendencijama, ali objektivno sve političke stranke smatraju da izborni zakon treba iti i usvojen. Danas smo razmatrali 11 amandmana. Svi amandmani su odbijeni. Vijeće ministara je dopunjeno, Prijedlog Vijeća ministara je dopunjen sa još 18 amandmana Ustavno-prvne komisije, to je taj prijedlog izbornog zakona koji je došao do čina glasanja.

Iz razloga i želje da se postigne puni politički konsenzus i okupi većina političkih partija, da da saglasnosot za ovaj zakon, da to bude svojevrsna poruka ohrabrenja građanima i narodima BiH, da ovaj visoki dom sačuva i svoj politički i moralni dignitet, da u istinu imamo široku podršku ovakvom izbornom zakonu, Kolegij se, ipak, usaglasio, na prijedlog Kluba SDP-a da nastavimo sjednicu sjutra u deset sati sa zaključkom, da nastavimo gdje smo stali. Znači da imamo samo pred sobom čin glasanja. Da ovo vrijeme utrošimo, da pokušamo postići viši stupanj političkog konsenzusa i jednostavno okupiti većinu političkih partija da glasa za ovaj zakon. Znači, to je temeljni cilj i nikakve druge političke ili bilo kakve druge špekulacije po nama ne dolaze u obzir. Ja se zahvaljujem predsjednicima klubova poslanika, koji su imali razumijevanja, koji daju ovaj dio vremena da se okupi i da se pokuša postići puni politički konsenzus i očekivati je, ja sam ovjeren lično i osobno, da će sjutra izborni zakon u 10 sati i svečano biti usvojen. Ja vas molim za ovaj stupanj tolerancije. Hvala vam na razumijevanju. Počinjemo sjutra u deset sati u istoj sali.

Nastavak sjednice 21.6.2001.godine

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
NASTAVKA 10. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 21. 06. 2001. godine, s početkom u 11.25 sati.**

SEAD AVDIĆ

Koleginice i kolege poslanici, hvala vam na toleranciji i razumijevanju da nastavimo današnju sjednicu, 10.sjednicu zasjedanja Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Prisutno je 40 poslanika i imamo kvorum za odlučivanje.

Juče smo održali i Prošireni kolegij i saglasili se sa nastavkom 10.sjednice, sa mojom obavezom da vas obavijestim da je sedam odluka o amandmanima juče, donešeno sa, odsustvom entitetske većine. U tom slučaju OHR me je, također, upozorio da procedura predviđa da se ti amandmani koji nisu dobili entitetsku većinu, a dobili su većinu Predstavničkog doma da se moraju usaglašavati u komisijskoj fazi koju čini Kolegij Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i u tom kontekstu nema saglasnosti u Kolegiju oko toga. Ja molim ambasadora Woltmana da pojasni još jedanput ovu proceduru ako je nužno i potrebno. Izvolite.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, poštovani gosti, cijenjeni poslanici, ovo nije prvi put da se, ovo je iz sjednice u sjednicu, da Kolegij ne zna voditi sjednice i da pravi zbrke i tražim u ime poslaničkog kluba njihovu ostavku i da se glasa o ne povjerenju.

SEAD AVDIĆ

To ćemo ostaviti za narednu sjednicu.

MIRKO BANJAC

Nećemo gospodine ostaviti. Vi trebate pročitati ovdje, vi ste završili i sad ću da pročitam šta to niste uradili, doveli ste sjednicu do glasanja, to što vi niste znali ili niste htjeli ili nešto drugo, to je vaš problem, ali Poslovnik je potpuno jasan. Vi ste trebali, ako je to tako, tako kao što pričate, prekinuti sjednicu 60 minuta, poslije toga da se nađe rješenje. Niste to uradili, doveli ste sjednicu do kraja. Gospodo pročitajte Poslovnik.

SEAD AVDIĆ

Nemate pravo gospodine Banjac.

MIRKO BANJAC

Ne može, gospodo tražim pauzu od 30 minuta.

SEAD AVDIĆ

Možete dobiti pauzu od 30 minuta. Pauza 30 minuta.

/PAUZA/

Pauzu od pola sata je tražio Klub poslanika SDS, riječ ima poslanik Banjac.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, Klub poslanika Srpske demokratske stranke je tražio pauzu da sagleda ovo novo nastalo stanje, koje se može opisati kao košmarno, namjerno ili ne namjerno, ali u svakom slučaju ne prihvatljivo. Sinoć je posve jasno kazano da ostaje samo izjašnjavanje i u stenogramu se to jasno vidi. Na kraju krajeva, treba ispoštovati i privesti ovu sjednicu kraju na dostojanstven način, ne utičući ni na koga, ali imajući snage da se opredijele ljudi onako kako misle. Da je ovo košmarno stanje, jer sam ja rekao jedan izraz koji možda para uši i meni para uho, što sam rekao da je košmar, ali u Dom naroda gospodo stigao je jedan dopis od Savjeta ministara, koji unosi upravo takvo košmarno stanje. Ja taj dopis imam ovdje fotokopiran u kome oni dostavljaju dopis da se izborni zakon, navodno njihov, koji je sad više njihov, koji nije ni oni vjerovatno nisu sasvim sigurni, ali da se taj razmatra po članu 100. Poslovnika Doma naroda. Da li se više može smatrati greškom nemamjernom, tako jedno nepoznavanje Poslovnika, ja nisam siguran.

Naime, u Poslovniku gospodo našem stoji i to svi mora da znaju to je član 99.da se zakon mora usvojiti prvo u Predstavničkom domu pa onda slati Domu naroda i to je sasvim jasno. Dom naroda nema šansu da nama pošalje zakon da ga mi drugi usvajamo. To naš poslovnik ne dozvoljava. Da li je više ovo sve slučajno i da se prevaziđe ovo stanje, Klub poslanika SDS traži da se odmah, bez odlaganja pristupi izjašnjavanju, jer je tako prekinuta sjednica sa takvim zaključkom. Gospodo, ja sam tražio pauzu od 30 minuta. Vratili smo se ovdje poslije 30 minuta da bi poslije toga saznali da se održava nekakva sjednica Proširenog kolegijuma. Gospodo ovo su nove zbrke. Pa valjda je bio red da se vratimo poslije pauze ovdje pa da neko traži novu pauzu a na tu novu pauzu, pored ostalih ima i pravo Kolegijum i ako su imali potrebu za pauzom ja im tu potrebu ne sporim, ali dokle gospodo ovakvo ponašanje prema poslanicima. Nema šanse gospodo, ako neko želi da ovaj dom dovede u takvu situaciju, da se ne izjašnjava pogriješio je. Oni koji su izabrali Savjet ministara, morat će danas pred očima javnosti da pokažu hoće li ili neće glasati za njihov zakon. To je jasna poruka i Savjetu ministara, ako im propadne prijedlog. To je jasna poruka, da će to biti kočnica da BiH ne bude primljena u Savjet Evrope. Ako neko želi da preuzme takvu odgovornost, takav problem na svoja leđa, bez odgovornosti prevario se. Ovo je ozbiljan trenutak i molim da se pristupi izjašnjavanju, to je naš izričiti zahtjev. A, u cilju ovakvog daljeg vođenja sjednice i ovog doma Klub poslanika predaje ovdje i pismen zahtjev za glasanje o nepovjerenju.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Banjcu. Ja sam dužan, također, istaći informaciju da smo dobili od Vijeća ministara, također, i mi danas Prijedlog izbornog zakona BiH u toku pauze, od jučerašnje sjednice 20.6., da su prihvaćeni amandmani od Ustavno-pravne komisije Zastupničkog doma BiH, na 8.sjednici 1.juna 2001.godine. Prihvataju se svi amandmani Ustavno-pravne komisije Zastupničkog doma, izuzev amandmana 12 koji se osnovi na dopunu člana 11.10. Prijedloga zakona, jer je isti inkonzistentan

našim izbornom sistemu, da se Prijedlog zakona iz razloga visokog stepena hitnosti razmatra po hitnom postupku shodno odredbi člana 105. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Službeni glasnik BiH, broj 20/2000. Ja vas molim, iznosim informaciju koju sam dobio.

MIRKO BANJAC

Molim vas, ovo je povreda, klasična povreda Poslovnika i dovođenje do novih komplikacija u domu. Javnost mora da zna da Savjet ministara ne prihvata nikakve amandmane Ustavno-pravne komisije, niti ih može odbijati ni prihvati. Za što ljudi, to je još jedan dokaz da ljudi ne čitaju Poslovnik. Molim vas, ne može se ovako više raditi. Ja, evo zvanično dobit ćete pismeno pokrećem još jednu inicijativu a to je smjena Savjeta ministara.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim, ovo je samo bila informacija. Ja nisam uopće pledirao da je stavimo na dnevni red. Informacija koja je trebala biti juče dostavljena Zastupničkom domu i u tom kontekstu. Ministar Zubak.

KREŠIMIR ZUBAK

Radi vaše potpune informiranosti gospodo i dame zastupnici, hoću da vamkažem slijedeće. Savjet ministara, Vijeće ministara je juče održalo tu sjednicu, na temelju informacije da je postignut sporazum da, ukoliko Vijeće ministara prihvati amandmane koje je usvojila ova vaša ustavno-pravna komisija, da Vijeće ministara to napiše, održi sjednicu, podrži i vas obavijesti i predloži vam donošenje zakona po odredbama člana 105. Poslovnika i mi smo tako juče i uradili. Što je danas došao ova i pismena potvrda tog našeg stava, ja, nemojte me pitati, ali mi smo na temelju takve informacije postupili i sada je nekorektno uz sve to što se događa uvlacići i Vijeće ministara. Vijeće ministara je postupilo po informaciji da je takav sporazum postignut. Mi smo samo željeli da pomognemo, da se zakon donese. Hvala.

MOMIR TOŠIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo, evo da odgovorim gospodinu Zubaku, pošto je on iz najvećeg saobraćajnog centra željezničkog iz Doboja, voz je već pred stanicom u Strazburgu a on još maše u Doboju.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim da ovu sjednicu privedemo jednom duhu dostojanstva i digniteta ovog doma. Molim vas, ja sam, također, dužan pročitati i još jedanput da skinem odgovornost sa sebe i moralnu i političku. U članu 4.3.d. Ustava BiH, predviđeno je sledeće. Sve odluke oba doma donose se većinom glasova onih koji su prisutni i glasaju. Delegati i članovi će ulagati najveće napore kako bi većina uključivala najmanje jednu trećinu glasova delegata ili članova sa teritorije svakog entiteta. Ukoliko većina ne uključuje jednu trećinu glasova delegata, ili članova sa teritorije svakog entiteta, predsjedavajući i njegovi zamjenici će, radeći kao komisija nastojati da u roku od tri dana od glasanja postignu saglasnost. Ukoliko ta nastojanja ne uspiju,

odлуka će se donijeti većinom glasova onih, koji su prisutni i glasaju, pod uslovom da glasovi protiv ne uključuju dvije trećine ili više delegata ili članova izabralih iz svakog entiteta. Ovo je Ustav i o Ustavu se ne da diskutovati i Ustav je temeljni dokument koji ima pravo prvenstva nad svim ostalim dokumentima pa i Poslovnikom o radu Predstavničkog doma. Ostalo je devet amandmana koji imaju ovakav status. Dobili su većinu u prvom krugu glasanja, entitetsku većinu nisu dobili. Kolegij je to jutros zasjedao i nema saglasnost i nije postigao saglasnost oko ovog u prvom koraku. Ostaje da se Dom izjasni da li prihvata ili ne prihvata, po jednoj proceduri glasanja koja je tačno definirana od strane Ustava Bosne i Hercegovine. Ako treba to ponovo objašnjavati. Ja vas molim da ovu proceduru provedemo i da glasamo o Izbornom zakonu svjestan svihkontraverzi i svjestan jednostavno kao će imati sudbinu ovih 9 amandmana koji nisu usaglašeni, odnosno nemaju entitetsku većinu. Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC

Gospodo predsjedavajući i gospodo zastupnici, ja moram kazati isped Kluba HDZ-a da smo mi strašno razočarani, jer ako je iko pokazao volju za donošenje ovog zakona, ja mislim da je to Klub HDZ-a pokazao.

Odustali smo od svojih amandmana da bi Izborni zakon Bosne i Hercegovine bio donešen, a Bosna i Hercegovina bila primljena u Vijeće Evrope. Međutim, evo upravo dešava nam se ono koji kažu da su za Bosnu i Hercegovinu da je nešto sporno i da oni uistinu su ti koji osporavaju donošenje ovog zakona i prijema Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope.

Govorimo o amandmanima koji su juče bili, a to su amandmani koji su jedini ostali za glasovanje – amandmani SDP-a i Stranke za BiH. Ja sam gospodine predsjedavajući vas juče upozorio kako amandmani mogu ići kada su u pitanju ovi amandmani na članak 94. stavak 3. pod A i B. Iako oni nisu imali mogućnost takvu propustili smo taj dio jer ste kazali da ste suglasni s tim da idu. S tim da moram upozoriti da ti amandmani ne samo što su protu ustavnii, nego uistinu zadiru u položaj i zaštitne mehanizme jednog od nositelja suvereniteta, a to je hrvatski narod. I naravno da su ti amandmani pali, jer je uistinu preovladala razum, demokracija unutar ovog parlamenta. Naravno povrijedeni moguće sitnim ili niskim unutar stranačkim interesima ne mogu shvatiti da je to uistinu prošlo, odnosno da su ti amandmani pali i da oni nemaju više proceduru. Gospodine predsjedavajući, vi ne možete se pozivati na Ustav članak 4., 3.d. o kojem govorite jer je on sadržan u Poslovniku u odjelu 6. I tu proceduru ste propustili juče kada ste imali već većinu moralni ste prekinuti i pokušati napraviti usuglašavanje. Zatražili ste pauzu od 60 minuta i to uraditi. Međutim niste to uradili. Odlaganje je sjednice trajalo i dalje. Sazvali ste kolegij prošireni gdje sam ja upravo ja upozorio na jedan manevar koji je moguć, a to je upravo ovaj pokušaj preko Doma naroda iako nema po članku 99. Poslovnika mogućnost dolaska takvog zakona. Ali sam osjetio da postoji mogućnost da se napravi taj manevar radi nekih, kažem ponovo sitnih stranačkih interesa na štetu građana Bosne i Hercegovine i na štetu Bosne i Hercegovine.

Ja mislim da je ovo ono što prelijeva čašu za građane Bosne i Hercegovine da bolje žive i da nađu svoje mjesto u Evropi gdje pripadaju. Oni koji misle da će zaustaviti Bosnu i Hercegovinu da ide u Vijeće Evrope, svojim nekim sitnim

interesima i čak nekim amandmanima koji su protu ustavni i glasuje se o njima. Zasigurno ti neće proći. Ti neće proći, oni danas moraju istinu kazati javnosti ko je za Bosnu i Hercegovinu, ko želi građanima Bosne i Hercegovine dobro, ko je onaj ko opstruira ovo sve. Ja bih zamolio Visokog predstavnika iz Ureda OSC-a ukoliko je moguće, a ova procedura je prekršena, odnosno propuštena, da oni daju svoje tumačenje povodom ovoga, da li postoji mogućnost da prevaziđemo ovaku krizu i pokušamo riješiti i donjeti Izborni zakon Bosne i Hercegovine i omogućiti Bosni i Hercegovini da uđe u Vijeće Evrope. Ti isti birači ja vam tvrdim koji se pozivaju da će dobiti, jer su, jer je povrijeđen njihov ego zbog toga što nisu neki amandmani donešeni. Koji su to amandmani koji su problematični? Koji su to, neka iziđu ovdje svi oni koji su imali amandmane da kažu – problem je taj i taj amandman. Da vidimo koji je to problem. Je li to amandman koji stvarno zadire u nešto što nije dobro. Je li to amandman koji želi napraviti Bosnu i Hercegovinu drugačiju ili napraviti je bez jednog od nositelja suvereniteta. Takve Bosne i Hercegovine neće biti. To jasno moraju poznavati. Bosna i Hercegovina bez hrvatskog naroda neće postojati. Može postojati neka nova neka drugačija, ali bez hrvatskog naroda ne. Ja pozivam Visokog predstavnika da pokuša da da tumačenje da izademo iz ove krize. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Juče je bio Dom na visokom nivou i amandmane koji su bili suprotni Ustavu Bosne i Hercegovine u prvom čitanju u temeljnim premissama rekli smo Izborni zakon mora biti u suglasju sa Ustavom Bosne i Hercegovine i Izborni zakon ne može mjenjati Ustav BiH. I to su sasvim javne poruke i ovoga visokog doma. Znači replika je Nedžad Šašivarević.

MIRKO BANJAC

Ovdje se hoće po svaku cijenu da ovaj dom uvede u zabunu i ja moram intervenisati da pročitam. Ovdje je gospodin predsjedavajući pozivao se na Ustav na rješenja. Ja ne znam u čije je on ime govorio. Ako je govorio u svoje ime morao je da dođe ovdje, on je tada poslanik i treba da ovdje govoriti i iznosi svoje mišljenje i traži podršku ovog doma za svoja mišljenja kao poslanik. Ako je govorio u ime Kolegijuma, ja mu se izvinjavam, onda je mogao da sjedi ondje gdje sjedi. Hoću da čujem odgovor, jer imam pročitati stavi – da li ste govorili u svoje ime gospodine predsjedavajući ili u ime Kolegijuma.

SEAD AVDIĆ

Ovo je u cjelini stav Kolegija Predstavničkog doma.

MIRKO BANJAC

Da tako treba postupiti.

SEAD AVDIĆ

Izborni zakon treba biti u suglasnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

MIRKO BANJAC

Ja ne govorim o tome. O tome se izjasnila Ustavno-pravna komisija. Gospodo ja govorim o vašem stavu da li treba glasati još u jednom krugu ili ne. Da li je to stav Kolegijuma ili vaš stav? Ja hoću odgovor da bi mogao pročitati nešto.

SEAD AVDIĆ

Ja postupam samo...

MIRKO BANJAC

Molim vas da li je Kolegijum donio stav da se treba ići još jednom u glasanje.

SEAD AVDIĆ

Ne, ne Kolegijum nema saglasnosti oko toga.

MIRKO BANJAC

Onda slušajte gospodo. Onda se pozovite na član 20. ovog poslovnika koji kaže: - Kolegij donosi odluke koncezusom. Ovdje se radi da li treba još jednom glasat ili ne treba, ako napor da se postigne koncezusom ne uspiju, odluke donosi Dom.

Dakle, gospodo imate samo jednu šansu i morate da poštujete vašu funkciju i ono što radite. Znači ne radi se ovdje da li je to ustavno ili nije ustavno. O tome je odlučila Ustavno-pravna komisija kada je u pitanju zakon. Kada je u pitanju vaš stav da li je procedura dobra ili nije to ste vi, evo niste postigli koncezus, sad treba postaviti pitanje Domu, gospodo ko misli da treba još jednom glasati o istim amandmanima. Ako Dom odluči da treba još jednom glasati, neka se glasa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se na ovoj intervenciji. Replika. Poslanik Zaćiragić, pa Nedžad Šaćivarević.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Mislim da je naša diskusija krenula u potpuno pogrešnom pravcu. Pokušavamo optuživati jedni druge da nismo za, u Vijeće Evrope i da nismo za Izborni zakon. To gospodo nije tačno. Mi smo svi ovdje za Izborni zakon, a ne Izborni zakon koji direktno osućeće prava ljudi na povratak i ostala građanska prava. Mi ovdje ne možemo cijeniti šta je ustavno ili ne. Jedini nadležan je Ustavni sud Bosne i Hercegovine da cijeni ustavnosti zakona je li nešto ustavno. Mi cijenimo postoji li ustavna osnova za rasprava i to je već rekla Ustavno-pravna komisija ovoga doma.

Ja samo insistiram na tome da mi ovdje Vijeće Evrope ne pretvaramo u baba rogu u nemogućnosti da postignemo politički koncezus o jako bitnim stvarima. Molim vas lijepo. Često smo zloupotrebljavali ovaj naš ustav ovakav kakav jest. P2. obrazac nije suprotan Ustavu. Tu postoji potreba za političkim koncezusom iz razloga koje je Stranka za BiH više puta. Ja bi samo napomenula da je Visoki predstavnik dao podatke za novine da 530 hiljada ljudi luta ovom zemljom i da nema reda u ovoj

zemlji dok se oni ne vrate, a P2. obrazac osujetiti, to uvjeravam vas. Druga je stvar ustavnog položaja ostala dva naroda u Republici Srpskoj i jednog naroda u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ti narodi nemaju ustavno pravnu zaštitu. To smo vidjeli u Banja Luci za jedan kamen temeljac treba 1000 policajaca i ostalo. Kako će pojedinac u Republici Srpskoj dobiti svoju zaštitu, ako ne uspostavi dobar instrument kao što je Dom naroda da svaki građanin može biti siguran i pouzdan da živi u jednom demokratskom okruženju kao građanin. Mi nemamo demokratskog okruženja ni demokratske instrumente. Stranka za Bosnu i Hercegovinu insistira da prije svega da na tom P2. obrazcu mi ne možemo zanemariti interes 530 hiljada ljudi da neko u njihovim domovima glasa i da mjenja strukturu i demografsku strukturu svakog od tih gradova koji su ugroženi, a ima ih na desetine. I mi ne možemo dozvoliti da Dom naroda ne štiti prava Bošnjaka i Hrvata u Republici Srpskoj i Srba u Federaciji Bosne i Hercegovine. To se ne kosi ni sa Ustavom i ne kosi se ni sa jednom konvencijom koja je sastavni dio našeg ustava u članu 2. Ustava BiH. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Hvala vam. Ko se dalje javlja za riječ Dr Stokić.

DUŠAN STOKIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, mislim da ovi manevri pojedinih partija i pojedinih poslanika neće nas odvesti nikuda. Nećemo naći bolje rješenje nego što smo imali sinoć. Sinoć smo prekinuli sjednicu na samom kraju. Znači ostalo je bilo samo izjašnjavanje, praktično glasanje. Gospodin Šešivarević je tražio pauzu od 1/2 sata prije glasanja. Međutim, ta se pauza poslije pretvorila u jedno dugo čekanje do kasno sinoć da bi danas isto tako čitav dan imali nekakve konsultacije, tražili neka rješenja. Međutim koliko vidim, nikakvo drugo rješenje nećemo naći. Pred nama stoji jedan prijedlog, to je prijedlog Savjeta ministara o kome mi treba da se izjasnimo.

Klub kome pripadam ulazio je jedan maksimalni napor, strpljenje. Dali smo prostora strankama iz alianse da, mi smo to tako shvatili. To je i i predsjedavajući sinoć kada je prekinuo sjednicu, otprilike rekao dozvolite da se izvrše konsultacije da bi smo sutra sa što većom većinom podržali ovaj zakon. Jel tako bilo. Možete uzeti stenogram pa provjeriti. Međutim ovo vrijeme se iskoristilo za neke manevre, pokušavajući da se nadu neka druga rješenja. Gospodo draga, svi mi imamo primjedbe na ovaj zakon. Mi smo svoje amandmane povukli svjesni realnosti odnosa snaga u ovom parlamentu. Ako budemo se vraćali ponovo na ovo, analizirali svaki naši amandman kao što je moja prethodnica govorila, možemo 5 dana zasjedati nikada nećemo usvojiti Izborni zakon. Prema tome, krajnji je trenutak. Moramo se suočiti sa istinom. Moramo glasati. Iznijeti svoje stavove. Imamo demokratsko pravo da budemo i za i protiv. Moramo biti svjesni i odgovornosti i značaj činjenice da li će ovaj parlament usvojiti ovaj zakon ili ne. Cijena toga ulazak u Savjet Evrope. Mi ne možemo potcjenvivati značaj ulaska Bosne i Hercegovine u Savjet Evrope. Svi oni koji drugačije pričaju moraju da budu svjesni odgovornosti koju tim preuzimaju. Prema tome, mislim da smo iscrpili sve mogućnosti, da smo došli do trenutka kada se treba glasati. Moramo se izjasniti. Imamo pravo biti i za i protiv. Moramo biti svjesni odgovornosti i posljedica koje preuzimamo tim hvala.

SEAD AVDIĆ
Hvala, poslanik Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Poštovano Predsjedništvo, kolege poslanici, uvaženi gosti, situacija je takva da držim da je nužno stvari svesti na njihovu najogoljeniju ja bi rekao formalno pravnu dimenziju. Jučer je grubo povrijedena procedura kod glasanja o amandmanima i za tu povredu koja nije uočena i nije ispravljena odgovornost snosi Predsjedništvo Doma, snosi i sekretar Doma, ali snosimo i svi mi poslanici u Predstavničkom domu, u određenoj mjeri snose to i članovi Ustavne komisije, jer su dopustili da se procedura povrijedi u elementima koji su ustavno definirani.

Stoga mi danas imamo tehnički formalno pravno, odnosno u ovom trenutku situaciju ovakvu: - Kolegij se izjasnio da se ne može usaglasiti. Nama je potrebno njihovo priznanje da se ne mogu usaglasiti ni u narednih dva dana koliko je predviđen rok za usaglašavanje amandmana koji nisu imali 1/3 iz jednog entiteta. Ukoliko nam kažu sada ili za dva dana da se nisu usaglasili Dom treba da se izjasni o amandmanima koji su dobili većinu, tako što će vičina odlučivati i naravno biće odbijeni amandmani za koje bude više od 2/3 poslanika iz jednog entiteta. To je formalno pravno čisto i to je jedino rješenje u ovoj situaciji. Podsjećam do ovoga smo došli zbog toga što nismo vodili računa o proceduri. Počev od članova Predsjedništva našeg doma, preko sekretara do svakog od nas poslanika. Svi nosimo odgovornost za povredu ustavno definiranih normi o proceduri.

Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ
Zahvaljujem se poslaniku Neimarliji. Prvo je poslanik Mijatović.

MIRKO MIJATOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege. Ja bi se složio sa kolegom Neimarlijom, ali znate, prije svega mi kao legalisti moramo dosljedno, ako hoćemo da uspijemo u našim namjerama poštovati propisanu proceduru. To je preduslov za kvalitetno donošenje odluka. Jer znate, ako bi se prihvatile to vaše, onda mi kažnjavamo sve one poslanike koji su odustali od svojih amandmana. Molim vas mi smo juče konstatovali da je na ovaj zakon uloženo 103 amandmana. I sada svi oni poslanici ili klubovi koji su uvažavajući i značaj donošenja ovog zakona i prihvatanje kompromisa da bi se došlo do kvalitetnog rješenja, uvažavajući u potpunosti i Ustav i uvažavajući poslovničku proceduru odustali od svojih amandmana. Dakle, od 103 amandmana odbijemo 8 to je koliko ja znam izračunati je li 93, a oni koji nisu htjeli odustati ne uvažavajući ni Ustav, jer su protiv ustavnih. Gospodo, ja braniće se, evo i brane se, ali ne možemo se odbraniti od nekih činjenica. Dakle, ne uvažavajući ni kompromis. Pa po meni da izvedem daljnji zaključak vršeći opstrukciju prema Izbornom zakonu mi ćemo sada svi skupa legalizovati njihove postupke, a kazniti 93 amandmana i o njima uopšte ne raspravljati. Ako ćemo vratiti u proceduru, našla se neka kao po meni potpuno protiv proceduralna rupa, tako da kažem. Sa kakvim namjerama, evo mnogi su izrekli da ja ne bi govorio kvalifikacije, onda je gospodo pošteno da vratimo u parlamentarnu proceduru svih 103 amandmana. A ja ne mislim da bi to bilo kvalitetno rješenje i da bi na takav način donijeli Izborni zakon. Zaista

moram da kao poslanik i kao čovjek reći da je bespotrebno dovođenje u ovakav čor sokak i blokiranje rada, a nama je juće poslije rasprave koja je obavljena ostao element izjašnjavanja, na sasvim demokratski način i od juće od 5 sati popodne pa, evo sada će brzo 5 sati popodne današnjeg dana, mi radimo to što radimo. A to građani Bosne i Hercegovine gospodo ne vide, ali će oni osjetiti i znati o čem se radi. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Mijatoviću. Predsjednik Ustavno-pravne komisije.

MIRKO BANJAC

Obzirom da je ovdje spomenuta Ustavno-pravna komisija gospodine Neimarlija, čiji ste i vi član, mislim da vi dobro znate šta je nadležnost Ustavno-pravne komisije i da mi nemamo pravo da upozoravamo. Poslovnik tumači Kolegijum. I ja vas molim da ovdje ne prenosite odgovornost na Ustavno-pravnu komisiju, niti na mene kao poslanika, ja to ne prihvatom ni jedno ni drugo, jer je potpuno jasno precizirano da Poslovnik tumači Kolegijum.

Obzirom gospodo da Kolegijum nema koncezus da li jeste ili nije narušena procedura, tako je izjavio predsjedavajući, ja sam ovdje u cilju pomoći da se ovo razrješi predložio na osnovu člana 20.tačka 2. Poslovnika: - Izjašnjavanje po zaključku koji glasi : – Narušena je procedura u toku izjašnjavanja o amandmanima na prijedlog izbornog zakona BiH predлагаča Savjeta ministara.

Da se izjasnimo. Ko je za, ko misli da nije narušena? Da se jednostavno u skladu sa tim članom izjasnimo, jer je predviđeno po članu 20. tačka 2. ako koncezus nema Kolegijum, odluku donosi Dom. Mi sada ovdje moramo donjeti odluku, je li jeste, ili nije narušena procedura. Ja hoću da kažem, pozivajući se na član 65. mislim da procedura nije narušena, jer tamo stoji da predsjedavajući može, a to znači da ne mora uraditi nešto što mora i ja hoću da se ovo prevaziđe i da mi idemo glasati. Da ne gubimo vrijeme.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Amidžić.

MIRKO BANJAC

Naravno ja tražim izjašnjavanje.

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege zastupnici, moj istup je pojedinačni znači kao zastupnika. Ja želim da ispravim nekoliko krivih navoda da ih ne pominjem. A sve one koje pominju stranke, klubove i komisije. Mi smo u fazi izjašnjavanja. Nikakve rasprave koja je krenula bez dogovora o raspravi.

Odjeljak 6. Poslovnika koji tretira donošenje odluka kaže, članak 63.: - Glas je svakog zastupnika osobni i ne može se delegirati.

U kompletnoj ovoj proceduri nema nikakve stranke niti političkih lidera koji vrše pritisak na dom i opstruiraju ga. Nema stranke u ovom trenutku. Ovdje postoji

samo zastupnik i Kolegijum koji treba da završi postupak koji je započeo. Ja inzistiram na poziciji zastupnika u ovom domu. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Amidžiću. Poslanik Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Dužan sam samo nekoliko rečenica bez naravno namjere da polemiziram sa kolegom Banjcom. Naprotiv ovo i nije replika samo pokušaj male dopune. Mi smo jučer i kolega Mijatović će se sigurno sjetiti jer podržava njegov stav o amandmanima koji su isključeni faktički iz procedure, na Ustavno-pravnoj komisiji postavili pitanje, osobno sam postavio pitanje šta je sa preostalim amandmanima, jer je nama došlo da se izjasnimo kao Ustavno-pravna komisija o osam i od predsjedavajućeg doma smo dobili informaciju da su stranke i poslanici, odnosno poslanici povukli te amandmane u ovoj završnici procedure, to je jedna stvar i druga stvar. Mi smo jučer, pošto smo se prvi puta suočili sa obavezom da se kao Ustavno-pravna komisija određujemo i prema amandmanima saglasili da jedno su naše nadležnosti, odnosno jedno je nadležnost Ustavno-prvne komisije, ali drugo je, da tako kažem, obaveza da reagira na sve akte ovog doma, koji su na bilo koji način u vezi sa Ustavom. Ja sam na to naslonio i svoju diskusiju i očekujem da će kolega Mijatović to uvažiti. Inače, držim da postoje samo dvije mogućnosti, ili ono što sam ja predložio ili ono što je predložio kolega Banjac da se izjasnimo je li procedura povrijeđena ili nije. Hoćemo li prihvati da smo počinili grešku i da idemo dalje ili ćemo kazati da smo počinili grešku i da je trebamo ispraviti, to su jedine dvije mogućnosti. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženo Predsjedništvo, uvažene kolege, ja ću samo da pocrtam jednu činjenicu, jedan od prethodnika ovdje naveo da će danas jasno se kazati ko je to za ulazak BiH u Vijeće Evrope ko nije. Ja hiću nešto da pocrtam, jer Stranka demokratske akcije juče je vrlo jasno rekla, poslanici iz stranke da mi Prijedlog izbornog zakona, bez ovih amandmana koji su bili od strane Stranke za BiH a i naš amandman na P2 i o domu naroda ne možemo prihvati, iz jednog prostog razloga i proste činjenice što na taj način, ovaj dom verificirao ne usvajanjem tog amandmana, da je genocid i etničko čišćenje vrijednost. Mi iza toga nikad ne možemo stati i mi nećemo na taj način eliminisati ljudska i građanska prava svih građana BiH i zbog toga vrlo jasno kažem, nema rasprave o tome, što se tiče poslanika SDA, da li će stati iza ovakvog izbornog zakona. Mi jesmo za ulazak u Vijeće Evrope i Stranka demokratske akcije mogla je da ima stotinu primjedbi na ovaj zakon i ima, ali zaista, jer kad smo ulazili u Parlament i kad smo postali opozicija, rekli smo da hoćemo da budemo kooperativna opozicija korisna i da usmjerava rad i Parlamenta i Ministarskog vijeća i zbog toga nismo išli sa mnogo amandmana. Naš minimum u tim kompromisnim zahtjevima, to su ova dva amandmana i ne može niko da nam kaže da nismo koperativni i da ne može niko da nam kaže da mi nismo za ulazak u Vijeće Evrope, ali nismo za ulazak u Vijeće Evrope sa izbornim zakonom, koji će biti po kvalitetu života ljudi u toj državi posljednji u Vijeću Evrope. Mi hoćemo da uđemo u

Vijeće Evrope sa izbornim zakonom, kojim se nećemo crveniti i stiditi pred ostalim članicama Vijeća Evrope. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Brki. Poslanik Baković.

MIRKO BAKOVIĆ

Gospodo zastupnici, gospodine predsjedatelju, samo bih nekoliko riječi rekao. Ja opažam da ovdje postoji tendencija da s emi vratimo u prošlost i to da se vratimo u prošlost pod svaku cijenu. Ne znam za što to. Prošli smo sa svom ovom materijom oko prijedloga izbornog zakona, prošli smo kroz sve procedure i po mom mišljenju sve je teklo normalno i sad se odjednom sve treba revidirati, sve treba dezvezuirati, u sve treba ne povjerovati i sad treba od početka. Da li bi to treblao krstiti nekom diverzijom ili demagogijom ili nekom revizijom, ne znam, ali čini mi se da je to nepotrebno. Želio bih samo da kažem nekoliko stvari. Po mom mišljenju sve što je učinjeno do sada u vezi sa ovim prijedlogom izbornog zakona, bilo je normalno i bilo je na civilizacijskoj razini. Bilo je na jednoj pravnoj razini i bilo je na jednoj moralnoj razini. Čini mi se da je postignut određeni konsenzus i da su sve stranke, odnosno svi naši narodi koji žive na ovom području, oni su bitniji od stranaka. Stranke su samo pijevčeva kriješta, od danas do sutra, žive, možda će za neko vrijeme prestati živjeti te stranke i neće biti aktualne, ali narodi koji žive na ovim prostorima bit će vječni i bit će dominantni i bit će uvijek aktualni. Hoću da kažem to da u ovom prijedlogu izbornog zakona svi naši narodi, našli su odgovarajuće mjesto i našli su ono nešto što im je potrebno. Ovo što neki kažu, kad bismo mi sa ovim izbornim zakonom došli u Europu ili na vrati Europe ovako kako je da bismo bili posramljeni i da bismo došli sa nekim deficitarnim stvarima. Mislim da to ne stoji. Ja uopće nisam nigdje video da bilo što stoji u ovom prijedlogu što bi nas blamiralo pred tom nekom Zapadnom Europom.

Prema tome, smatram da bi ovo sve što je do sada urađeno, moralo se uvažiti i moralo se afirmirati i samo da uradimo još to što slijedi u odnosu na urađeno, na završeno. Nikakva revizija i nikakvo kolebanje. Prema tome, mi samo kažemo hoćemo Europu, hoćemo zakone, a kad donešemo tako reći donekle, te neke zakone prijedloge i slično, kad tu materiju već pripremimo i kad samo treba taj korak te bitni da se uradi, onda opet netko kaže hajdemo nazad i ovo sve što je urađeno nije dobro i onda se plače gdje je ta Bosna, za što nije otišla, eto zbog toga. Ja vas molim, dajmo malo ozbiljnosti, malo razuma, pa da se ovo sve privede kraju, a onako pauze od tri četiri sata, pa po nekim kuloarima, neki dogovori, neko meštanje, neko torbarenje, čini mi se da nas neće odvesti nikuda. Toliko i hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bakoviću.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Poštovane dame i gospodo, ja će isto tako ponoviti kao i svi ovdje koji su se zaklinjali u Evropu i mi se zaklinjemo u Evropu. Stranka za BiH podržava inicijativu da se usvoji zakon izborni maksimalno. Mi se borimo da taj zakon bude identičan i da ne pravi diskriminaciju bilo kojem narodu u BiH. Minismo protiv zakona. Minismo

protiv ulaska u Evropu, ali smo protiv ovako diskriminirajućeg zakona. Mi nema šanse da pređemo preko onod P2. Gospodo '96.godine je Stranka za BiH,inicirala skidanje ovog famoznog stava P2. Gospodin Frovik koji je tada bio umjesto Berija nam je obećao to, čak imamo i pismenu potvrdu, međutim, nije ništa uradio od toga. Gospodin Beri pred odlazak sad je obećao da u ovom novom prijedlogu zakona, neće biti taj diskriminirajući član. Gospodo taj amandman se ne kosi sa Ustavom. Mi nikome ne sprečavamo prvo da glasa, niti ima niko pravo da oduzme nekome prvo ni aktivno ni pasivno. Međutim, gospodo taj ko hoće da glasa aktivno ili pasivno,ne može glasati iz moje kuće, tu je problem sav. Što se tiče ponovo izglasavanja i stavljanja na dnevni red amandmana. Mi smo vidjeli juče ko je glasao za njih ko nije. Juče se jasno i glasno vidjelo o čemu se radi.

Drugi, gospodine Titan vas ču prozvati da imate razloga za repliku. Vi insistirate na Domu naroda u Federaciji, a ne podržavate dom naroda u RS. Čime bošnjački narod da se zaštiti u RS. Recite sad, izadite i recite. Tražimo nediskriminirajući odnos kod biranja predsjedništava Federacije BiH, RS itd. Je li nam to uzimate za zlo? Je li zbog toga, mi nismo za ulazak u Evropu.

MIRO GRABOVAC TITAN

Vrlo je ružno kad čujemo sa ove govornice kad kažu oni koji su govorili, trebamo donijeti izborni zakon, trebamo u Vijeće Evrope, sa sad i oni koji su ga predložili i oni koji su izabrali Ministarsko vijeće i predložili taj zakon, sada govore da je taj zakon diskriminirajući. To je vrlo ružno. To je pokazatelj sposobnosti onih koji vode i predstavljaju ovaj narod. Prema tome, je li to znači da smo mi koji jesmo za zakon, koji jesmo za Vijeće Evrope, da donosimo zakon i prihvaćamo zakon koji diskriminira. Ne. Ovaj zakon je kompromis svih političkih stranaka ovdje u ovom parlamentu.

Hrvatska demokratska zajednica, odnosno njen klub je odustao od 55 amandmana, s ciljem da razriješimo situaciju.

Drugo, gospodine Šašivareviću da HDZ, odnosno klub, ovi zastupnici HDZ jesu za dom naroda u Republici Srpskoj i rekao sam jasno, ali nisam da kršimo ustav, odnosno da donosimo nešto što je protuustavno i što nema ustavni temelj. Onog momenta kad bude to, to je jasno svim poslanicima iz RS naš stav, ali nismo u tom principu, onda čete sjutra kazati i ovdje čete izglasati unitarnu BiH, gdje hrvatski narod bit će nacionalna manjina. Mi štitimo Ustav BiH, Ustav Federacije i Ustav RS. U principu smo, u principu smo zato da se donosi ono što je sukladno ustavima. Ako krenemo kršenje Ustava, pa da kažemo, idite vi žalite se Ustavnom sudu, što to znači, što to mi hoćemo? Kakvu to mi hoćemo BiH. Kako to hoćemo u Vijeće Evrope. Moj prijedlog je, ja ne znam može se dozvoliti da prekinemo ovu diskusiju. Podržavamprijedlog gospodina Banjca da se glasuje o ovome da li je napravljen propust ili ne. Hvala.

MUSTAFA CUPLOV

Poštovano Predsjedništvo, dame i gospodo poslanci, iz prethodnih diskusija očigledno da smo napravili proceduralnu grešku, koja semože staviti na dušu svima nama, nekima više nekima manje očigledno. Citirajući Ustav predsjedavajući je

sasvim jasno dao da je to ustavna kategorija u ovom trenutku. Napravili smo proceduralnu grešku. Gospodin Banjac nema pravo kao niko ovdje u ovoj sali tražiti od nas da radimo protiv Ustava BiH. Znači, vi ne možete tražiti izjašnjavanje da li ćemo raditi po Ustavu ili ne. Napravljeni je proceduralna greška. U tom smislu, ja insistiram da se provede nastavak. Jeste, tražili ste ovdje za ovom govoricom da glasamo da li ćemo nastaviti u tom sistemu ili nećemo. Znači, molim vas, procedura jeste povrijeđena, to je konstatacija koja je ovdje sasvim jasno izrečena. Ustav BiH ovu materiju je sasvim lijepo obradio. Ako je napravljeni proceduralna gareška, idemo nastaviti tamo gdje po protokolu trebamo uraditi.

Također, izražavam čuđenje da ovdje već na nekoliko sjednica iskazani eksperti za protokol i propise. Nisu se sjetili na vrijeme da interveniraju. Jučpe kasno navečer, kad je došlo do mogućnosti da se pojavi greška zbog koje mi ponovo danas sjedimo ovdje i nastavljamo raspravu.

MIRKO BANJAC

Nemojte se vi sekirati dečko škodi ljestvici. Da vam kažem, ja ne bih replicirao da ne moram i ne bih uopšte ni pominjao ovo, nego radi javnosti. Menine pada na pamet da ja sporim Ustav, nego se borim da se poštujе gospodine, a procedura je poslije propisana Poslovnikom, a ne Ustavom gospodine. Procedura se ne propisuje Ustavom. To znaju i oni koji su se upisali na prvu godinu prvnog fakulteta.

Dalje, molim vas u cilju prevazilaženja problema, ja sam predložio jedino moguće rješenje. Rekao sam i ponavljam i nemojte nam molim vas podbacivati, sad ispadate gospodido da smo mi krivi što ste vi danas zakazali sjednicu. Ja mislim da ćemo mi biti krivi što vi nećete glasati. Ja se bojim da vi tražite da mi vas nagovorimo da vi ne glasate. E nećemo da vas nagovaramo da ne glasate. Mi vas nagovaramo da glasate.

Vama kažem gospodo predsjedavajući. Ja vas molim, ovo odugovlačenje ne vodi ničemu. Prije svega vi ste dužni da poštujete Poslovnik i vi ga jedini tumačite. To smo sad na Proširenom kolegijumu precizno rekli. Za što vi gospodo ne intervenišete u vezi Psolovnika? Vas trojica niste postigli saglasnost, je li narušena procedura ili nije. Vas trojica niste postigli saglasnost. Jedini izlaz je član 20.stav 2.da se glasa na Domu, obzirom da vi niste postigli saglasnost. Ako se izglosa da je narušena idemo riješiti. Ako se izglosa da nije, idemo glasati o zakonu. Nemojte odugovlačiti, ništa nećete postići. Morat ćete kad tad staviti na glasanje. Morate staviti da se izjašnjavamo.

SEAD AVDIĆ

To nije sporno. Ja, također, moram još jedanput, na traženje poslanika, u to vrijeme predsjedavajućeg Predstavničkog doma gospodina Mirka Banjca, OHR dao mišljenje i tumačio Ustav BiH o primjeni člana 4.3.d. Ustava BiH na glasanje u Parlamentarnoj skupštini. Procitao sam član 4.3.d. Nije povrijeđena procedura. Zatoš to imamo tri dana da usaglasimo amandmane koji su, nisu dobili entitetsku većinu, a ne sat. Da ne čitam ponovo. Još jedanput govorim, ukoliko ta, zanči predsjedavajući i njegovi zamjenici će radeći kao komisija, nastojati da u roku od 3 dana od glasanja postignu saglasnost. Ukoliko ta nastojanja ne uspiju, odluke će se donostiti većinom

glasova onih koji su prisutni i glasaju, pod uslovom da glasovi protiv ne uključuju dvije trećine ili više delegata ili članova izabralih iz svakog entiteta. To je vrhovno tumačenje OHR-a i Ustava BiH. Znači, apsolutno poslovnik je podređen Ustavu, ustavnim odredbama. Ovo je bilo tumačenje koje je dao OHR na traženje poslanika Mirka Banjca u to vrijeme predsjedavajućeg Predstavničkog doma. Hvala.

Nema replike na ovo.

MIRKO BANJAC

Kako nema.

SEAD AVDIĆ

Nema, žao mi je.

MIRKO BANJAC

Ma na kraju krajeva i na to ja mogu replicirati, to je moje pravo. Ne plašim se ja ničega. Ja znam da je najviši zakon ove zemlje Ustav i gospodo nemojte mi ovdje držati predavanja i nemojte spominjati moje ime i nemojte tražiti jer ponavljam nešto. Vi gospodine čitate ono što hoćete. Pročitajte član 65. koji precizno kaže šta ste propustili. Vi tamo kažete da vi možete. Ja još jednom upozoravam na taj član i molim vas, obzirom da vi ponovo, ponavljam, molim vas nemojte to raditi od Doma, dajte da se Dom izjasni. Jedino po članu 20. stav 2. je to moguće. Nije istekao, ima li Kolegij konsenzus da je nrušen Ustav. Nema. Završena procedura nema.

SEAD AVDIĆ

Kolegij kao komisija nije prostigao saglasnost.

MIRKO BANJAC

Ma nemojte molim vas da pričate o komisiji. Vi niste mogli ni zasjedati, jer po članu 65.prvo ste bili dužni, kaže može da da pauzu od 60 minuta. Niste to uradili. Doveli ste sjednicu do kraja. Gospodine to je vaš problem, nije moj problem.

SEAD AVDIĆ

Tri dana gospodine Banjac.

MIRKO BANJAC

Ma nije tačno.

SEAD AVDIĆ

Ma tri dana gospodine Banjac Ustav BiH. Žalo mi je, Poslovnik je podređen Ustavu. Ustav je temeljni dokument ove zemlje.

MIRKO BANJAC

Proceduru ne propisuje Ustav.

SEAD AVDIĆ

Žao mi je gospodine Banjac. Ustav je temeljni dokument ove države.

MIRKO BANJAC

U čije vi to ime govorite?

SEAD AVDIĆ

Govorim u svoje ime.

MIRKO BANJAC

Onda izadite ovdje i govorite, a ne možete staviti na glasanje ono što vi hoćete nego ono kako Kolegij uradi.

SEAD AVDIĆ

Okej. Poslanik Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Ja bih zamolio da se uvaži činjenica da je jučer grubo povrijedena procedura i mi se ne možemo izjašnjavati o tome, je li ona povrijedena ili nije. Možemo se izjašnjavati, ipak, da budem do kraja precizan, možemo se izjašnjavati samo o tome hoćemo li ispraviti greške ili ćemo pristati da je predsjedavajući zaključio i da prihvatajući te greške idemo dalje. Dakle, može biti izjašnjavanje tako, ili možemo pristati na ovo tumačenje koje je ponudio i predsjedavajući da se njima da, jer upravo po članu 65.ja bih zamolio da ga svako pročita. Predsjedavajući ima formalno pravo da kaže da tek teče drugi dan, jer se predsjedništvo jučer nije usaglasilo prije glasanja i molim vas, ako treba da se izjašnjavamo u ovom trenutku. Izjašnjavanje može biti samo po meni, zato što smo svi odgovorni, molim vas, zato što smo svi odgovorni, jer se jučer nije reagiralo na povrede. Ovo su ustavni elementi, koji definiraju proceduru, koja je propisana Poslovnikom. Povrijedena je procedura u ustavno definiranim elementima te procedure. Mi se možemo samo izjasniti, proizvljeno je pitanje, ne стоји pitanje da li je provrijedena ili nije. Ona je provrijedena, jer je izostao bitni elemenat te procedure ponovno izjašnjavanje. Možemo se, dakle, izjasniti, hoćemo li prihvatići da s greškom koja je počinjena idemo dalje ili da grešku ispravimo. To je pravo pitanje za izjašnjavanje.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi predsjedatelje, uvaženi zastupnici, meni je danas kao zastupniku samo važan rezultat. Da li ove naše proceduralne i ostale priče mogu dovesti do toga da mi imamo izborni zakon, oko kojega će biti konsenzus. Ako se neko od nas, bilo ko, misli da se može sakriti iza procedure, to je vrlo teško. Obzirom da se ovdje miješa ovi poslovnik i Ustav, ja znam da možda to nije sve pitanje i Ustavne komisije, ali bih predložio da možda i razmislimo da i u jednoj stanci da i Ustavna komisija razmotri ova pitanja pa neka da i neko mišljenje. To nije mišljenje koje je neka odluka. Ja znam da ni Ustavna komisija ne može tumačiti Ustav, ali možda mišljenje koje nam može pomoći u krajnjem slučaju kad se bude ovdje dom odlučivao. Kažem,

bez obzira i na stavove Kolegija i Ustavne komisije i bilo koje druge, krajnju riječ ima Dom kao cjelokupno tijelo. Znači, ja sugeriram da razmislimo da možda napravimo jednu stanku, da liodmah ili, i da jednsotavno Ustavna komisija sjedne i da malo pokuša dati mišljenje o ovom pitanju.

MIRO GRABOVAC TITAN

Mi u istinu ovdje radimo cirkus. Evo čitamo ovaj dio. Niko ne spori sugestiju, odnosno tumačenje OHR-a vezano za Ustav. To je potpuno jasno, kad je u pitanju članak 4.3.d. ali taj isti način je prepisan u odjelu 6. Znači, to je procedura koja ide i koja se dovodi. Vi ste ovaj dio mogli i sporiti članak 65.točka 1. Ukoliko ste smatrali, znači mogli ste ali niste morali. To je čitava priča. Vi ste sinoć zaključili raspravu, jer gospodin Šašivarević je tražio prije zaključivanja rasprave o amandmanima, tražio pauzu od pola sata i vi ste zaključili raspravu. Dakle, dalje procedure vi nemate izlaza. Jedino ova je kombinacija, kad je u pitanju, možemo glasovati ili da neko da tumačenje, a ne može niko pojednačno kazati da je povrijedena procedura, da kaže, ja sad kažem da nije povrijedena procedura, jer ste vi to mogli a niste. Znači, nije povrijedena procedura. Ja tvrdim da nije, jer ste smatrali tog momenta da vam nije potrebno i nemojte molim vas da ovdje neko pojedinačno izlazi i kaže povrijedena je procedura. Ko ste vi d amožete kazati da je povrijedena ili ko sam ja da mogu to kazati. Prema tome, jedini je način da kažemo, ukoliko Kolegij se ne može složiti da se upotrijebi članak 20.stavak 2. Poslovnika, a vi nemate suglasnost. Ukoliko ne možete vi, dajte Domu na glasovanje. To vam je jedino rješenje. Hoćemo li mi ovdje nadmudrivati se izlaziti jedni pa drugi, je li poslovnik nije li poslovnik, trebamo li ovo raditi ili ono, ili oni koji misle da ne treba donijeti zakon, ili da nešto nije u zakonu u redu što nije prihvatljivo za njih i neka izade gospoda zbog kojih se spori i predstavnik njihov neka kaže. Gospodo, sporan je čalan taj i taj, da javnost zna i to šta je to sporno. O čemu mi pričamo? Gledajte, je li to povriješena neka, kod nekih ljudi sujeta što nije usvojen amandman. Pa nije usvojeno koliko amandmana. Vratit ćemo sve amandmane, kad je u pitanju procedura pa šta će onda biti. Pravit ćemo cirkus.

Drugo, ja moram kazati ovo, ovo zavitlavanje koje ide je jedna teška obmana koja je napravljena od Proširenog kolegija. Izlazili smo maksimalno u susret i upozorili smo sinoć da ne bi se to desilo. Rečeno je jasno na Proširenom kolegiju. Nema ništa osim glasovanja. Dajte nam vremena. Gospodine Bogićeviću, SDP je tražio, rekli ste. Nema nikakvih problema. Predsjedavajući, dajte nam vremena da usuglasimo stavove da doneсemo zakon, da imamo konsenzus oko zakona. Rekli smo, nema problema, ako je to u istinu tako, ako će se išta promijeniti do sutra nema problema. Šta sad hoćemo? Hoćemo li za kakav, hajde da vidimo kakav hoćemo zakon, da čujemo prijedloge onih koji misle da ne treba donijeti ovaj zakon. Kakav oni misle da treba donijeti da je u skladu sa Ustavom. Mislim da je to vrlo ružno i pravljenje cirkusa od ovog doma, ukoliko stvarno hoćemo držati do dostojanstva ovog doma, onda moramo ispoštovati proceduru. Ona je takva kakva je. Onomu kome ne bude odgovarala, postoji Ustavni sud, neka se uloži žalba Ustavnom судu i neka se ispravi. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Da li se još neko javlja za riječ? Ja još jedanput konstatujem, Kolegij uži i u funkciji komisije nema saglasnosti. Ja vas

molim, Dom može odlučiti da ne glasa i da se ponovo ne izjašnjava u smislu poremećene entitetske većine o odsutnosti entitetske većine i da to bude kompromis da se izjasni da li će ponovo, jednostavno se izjašnjavati o svakom amandmanu po 8 – 9 njih koji su dobili parlamentarnu većinu a nisu dobili entitetsku većinu. Je li ovo može biti mogući kompromis? To je mogući kompromis. Prijedlog glasi slijedeće. Da se Dom izjasni da li će se izjašnjavati o 9 amandmana koji su dobili većinu a jednostavno nisu dobili entitetsku većinu.

MIRKO BANJAC
/govori sa mjesto/

SEAD AVDIĆ
Možete dobiti riječ.

MIRKO BANJAC

Molim vas, ja sam predložio zaključak i taj zaključak tražim da se izjasni u skladu sa članom 20.stav 2. Vi se niste saglasili kao Kolegijum i nemojte vi formulisti moj zaključak. Vi kao poslanik gospodine Avdiću imate pravo, puno pravo da predložite novi zaključak, pored moga i da se o tom zaključku izjasnimo. Ja nemam ništa protiv toga. Ali, vi ne možete uskratiti prvo poslaniku da se izjašnjava o prijedlogu mog zaključka. Nemojte vi čitati moj zaključak. Ja znam čitati.

SEAD AVDIĆ

Hoćete li nam objasniti ovaj zaključak. Gospodinu Mirjaniću nije jasno ni Kolegiju.

MIRKO BANJAC

Ovdje lijepokaže. Ja samo ovdje čuo od vas gospodo, da vi se niste usaglasili. Da se niste usaglasili da li je narušena procedura ili nije.

SEAD AVDIĆ

Ne, ne, nije tačno. Radeći kao komisija se nismo usaglasili, postupajući po članu 4.3.d. po tome se nismo usuglasili.

MIRKO BANJAC

Ma molim vas. Kad ste vi to radili?
SEAD AVDIĆ
Radili smo jutros.

MIRKO BANJAC
Jeste li vi raspravili je li narušena procedura ili ne.

SEAD AVDIĆ

Ne.

MIRKO BANJAC

Niste o tome raspravljali. O čemu ste raspravljali?

SEAD AVDIĆ

Raspravljali smo o članu 4.3.d.

MIRKO BANJAC

Ja ovo ništa ne razumijem. Hajte vi najprije objasnite pa će ja doći.

SEAD AVDIĆ

Sasvim je jasno. Ja sam već dva puta pročitao, ukoliko većina ne uključuje jednu trećinu glasova delegata ili članova sa teritorije svakog entiteta, predsjedavajući i njegovi zamjenici će, radeći kao komisija, nastojati da u roku od tri dana od glasanja postignu saglasnost. Jutros imali sastanak i nismo postigli saglasnost o ovome. Nema to veze gospodine Graobvac. Ja vas molim, ovo je ustavna odrednica. Niko nema pravo kršiti Ustav i nigdje ne piše kad se završava rasprava ili kad se glasa. Ukoliko ta nastojanja ne uspiju, odluke će se donositi većinom glasova onih koji su prisutni i glasaju pod uslovom da glasovi protiv ne uključuju dvije trećine ili više delegata ili članova izabralih iz svakog entiteta. Ovonema veze sa članom 20.i usaglašavanje Kolegija.

MIRKO BANJAC

Molim vas, ja tražim izjašnjavanje pred Domom i ostala dva člana o čemu ste pričali, da vidim da li vi znate, ja hoću da čujem o čemu ste jutros pričali. Gospodin Mirjanić i gospodin Ljubić ...

HILMO NEIMARLIJA

Kolege poslanici, gosti, stav SDA je da, kako god tumačili sinoćne zaključenje rasprave, kao grešku ili kao uvođenje u vrijeme usaglašavanja Kolegija, da ste drugi krug izjašnjavanja o amandmanima koji nisu dobili entitetsku većinu, treba ponoviti, jer to zahtijevaju ustavne odrednice, procedure u našem domu. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem poslaniku Neimarliji. Poslanik Mirjanić, zamjenik predsjedavajućeg.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Gospodo, poštovani gosti, poštovani poslanici, vi znate da je održan sastanak Kolegija jutros. Nije postignuta saglasnost. Moj stav je da je poštovana propisana procedura, prema članu 95. i 96. Poslovnika. To je poseban propis, kojim se reguliše postupak donošenja zakona.

Pošto nema saglasnosti u Kolegiju, potrebno je pristupiti glasanju i ostaje da se Dom izjasni.

SEAD AVDIĆ

Ima li još neko za diskusiju? Ja sam dužan da poštujem Ustav ove države. Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC TITAN

Ja predlažem i ako je proces već potreban donošenja ove odluke, znači glasovanja, s obzirom da postoje naznake za nekakve manevre u koje smo, također, ja sam upozoravao sinoć u ovom pravcu vjerovatno, jedan dio zna jedan ne zna. Ja mislim da bilo što pokuša neko uraditi, neka preuzme odgovornost na sebe i preuzeće odgovornost za dalju sudbinu BiH. Manevar koji se pokušava možda iz Predsjedništva BiH uraditi, ja bih sa ove govornice pozvao hrvatskog člana Predsjedništva i ako nije imao hrvatske glasove, da to ni slučajno ne smije uraditi, jer oto je nešto što nije ni dobro, ni moralno ni bilo što drugo. Iako sam mislio se suzdržati da vidim kako će se odvijati dalje. Ja postavljam ovdje pitanje. Da li je Kolegijumu došao ikakav dopis od Predsjedništva BiH da se priprema zakon za sutra i zasjedanje plenarne sjednice oba doma. Da li Kolegij to zna ili pojedinci iz Kolegija, pa ču onda dalje?

SEAD AVDIĆ

To je irelevantno za razmišljanje ovog doma. Predsjedništvo je autotoran organ i u tom kontekstu neka radi svoj dio posla. Ja, moguće je da u pauzama je došao, ali objektivno mi nismo upoznati sa tim dopisom Kolegij Predstavnicičkog doma. Znači, ponavljam ponovo, ukoliko većina ne uključuje jednu trećinu glasova delegata i članova sa teritorije svakog entiteta, predsjedavajući i njegovi zamjenici će radeći kao komisija nastojati da u roku tri dana od glasanja postignu saglasnost. Nisu postigli saglasnost. Ukoliko ta nastojanja ne uspiju, odluka će se donijeti većinom glasova onih koji su prisutni i glasaju, pod uslovom da glasovi protiv ne uključuju dvije trećine ili više delegata ili članova izabranih sa svakog entiteta. Ovo je detaljno tumačenje Ustava BiH. Ja vas molim da prođemo ovih devet amandmana i da se izjasnimo. Oni juče nisu dobili većinu, vjerovatno neće dobiti ni danas, da poštujemo Ustav BiH. Ja nemam druge alternative niti mogu drugačije da postupim. Molim vas da se izjasnimo oko amandmana koji nisu juče dobili entitetsku većinu i krećemo sa glasanjem. Amandman I. Ja vas molim.

MIRKO BANJAC

Poslovnička intervencija.

Gospodine predsjedavajući, tražim glasanju o vašem povjerenju odmah, jer vi ovdje namjerno zloupotrebljavate funkciju. Vi ne možete kao predsjedavajući odluke Kolegijum donosi konsenzusom. Gospodin Mirjanić je rekao: "Ako konsenzusa nema o spornom pitanju, Dom se mora izjasniti", a ne o amandmanima. Nemojte nas dovoditi u tu poziciju. Do koje mjere ovo sve ide. Gospodo iz međunarodne javnosti, ovo su smisljenje provokacije čestitih ljudi poslanika koji ovdje dva dana i tri godine prije toga čekaju na izborni zakon, da bi uvijek isti ljudi radili to što nam rade. Molim

vas, nemojte zloupotrebljavati položaj. Nemate pravo govoriti u ime Kolegijuma sa tog mjesta, nego kao poslanik sa ovog mjesta. Ako nemate konsenzus onda ga nemate. Ja vas molim nemojte više zloupotrebljavati. Ponudio sam zaključak koji treba da ide na glasanje. Nemate pravo, tražim da se odmah i sada izjasni o mom zaključku.

SEAD AVDIĆ

O Ustavu se ne da diskutovati hoće li se ili neće se glasati. Ustav obavezuje ovaj dom da se poštuje.

MIRKO BANJAC

Gdje Ustav govori o amandmanima?

SEAD AVDIĆ

Govori i o svim odlukama koje se odnose u ovom domu. Poslanik Tošić, Stokić izvinjavam se.

DUŠAN STOKIĆ

Poštovana gospodo, dokle ćemo se ovdje iscrpljivati. Zar nemamo minimum poštovanja sami prema sebi i prema ovim gostima i prema međunarodnoj zajednici i javnosti koja nas prati ova dva dana. Nije niko ovdje glup pa ni slijep da ne zna šta smo sinoć rekli. Kako smo sinoć zaključili ovu sjednicu? Kakve su ovo manipulacije? Ko sad poteže Ustav. Izvolite, imate Ustavni sud. Ako Ustavni sud utvrdi da je ovaj zakonneustavan, ima procedura kako će ga pokrenuti i dovesti do kraja. Ja ne znam, međunarodna zajednica je prisutna tu. Ovo je svakom normalnom čovjeku koji posmatra ovu sjednicu od juče jasno što se ovdje radi. Doveli smo sjednicu do kraja. Treba samo da se jasno, da imamo hrabrosti da iznesemo svoj stav. Jesmo li za ovaj izborni zakon ili nismo. Nikakve manipulacije, nikakvi dodatni manevri nas neće uspjeti izvući od tog čina. Prema tome, imamo ovaj izborni zakon. Mi se o njemu moramo izjasniti. Ako hoćete da ovaj dom koliko toliko korektno radi. Ako nećete, bit ćemo prisiljeni da napustimo ovu sjednicu i da po ovom pitanju dalje ne učestvujemo u njenom radu. Budimo korektni. Dajmo ovo na glasanje. To je jedini način. O amandmanima smo se izjasnili juče i to je završena stvar. Ne možemo ponovo vraćati to na dnevni red. Glupo je o istoj stvari se dva puta izjašnjavati, isti ljudi na istoj sjednici. To je jasno. Izvolite, predsjedavajući, vaš rad se dovodi u pitanje. Vi nećete imati povjerenje ovih poslanika ovdje ako dalje budete vodili sjednicu. Vi zloupotrebljavate vašu funkciju u ovom trenutku.

SEAD AVDIĆ

To nije tačno. Ja samo branim Ustav BiH. Poslanik Bjelobrk. Ne, ja se držim Ustava BiH. Ja sam se zakleo na Ustav.

BORO BJELOBRK

Ja sam do sada uspio da prećutim ovaj dio iscrpne rasprave, koja se ticala Poslovnika. Konsultovao sam i neke ljude, za koje smatram da dobro poznaju ovu materiju i savjetujem vam toliko strpljenja, bez obzira što vam se čini da će ponoviti neke stvari, radi se o nekim preciznostima, o razlikama između ustavne norme i našeg člana 60. I nekog u Poslovniku. U pravu su oni koji su reinterpretirali poslovničku normu o drugom krugu glasanja pod firmom može i sve implikacije koje idu s tim, ali će vas zamoliti da samo provjerite u članu 4.3.d. sledeće tri ključne riječi. One glase: dakle, kad se iscrpi sav ovaj postupak o kome nas je Kolegij izvijetio, dakle, ukoliko ta nastojanja ne uspiju, a oni su potvrđili da ne uspiju, odluke će se donijeti, dakle, imperativna je norma i molim vas da pristupimo ovom drugom krugu, dakle, koga predviža i član 60. našeg poslovnika ali pod firmom "može". Ovdje piše imperativno će se donijeti i dalje je već bilo citirano da ne spominjem i da završimo posao hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Amidžić. Hvala poslaniku Bjelobrku.

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo predsjedavajući i kolege zastupnici, ja se osjećam taocem od juče od ovog doba do danas. Ovo je politička presija na ljude i na mene osobno, kao individu. Nemate proceduralno pravo da vršite silovanje mozga nekih ljudi ovdje. Ako nastavite ovako da radite, ja osobno će napustiti sjednicu, neovisno od stavova Kluba. Ja sam ovdje radio i kad neki drugi nisu radili. Ja sam taoc. Traži se stanka od deset minuta a bude dva sata gospodo. Ja ne mogu otici do toaleta, čekajući vas. Neću gospodo da budem taoc ovog stanja. Ako se nastavi još jedan samo potez, ja će napustiti sjednicu, neovisno od toga kakav će se rasplet i u Klubu HDZ-a i durgih. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Amidžiću. Poslanik Baković

MIRKO BAKOVIĆ

Gospodo zastupnici, ja nisam tašt da se priključujem seriji onih koji su govorili, ali isto tako cijenim svoje mišljenje i svoj stav o ovome i želim da ga iznesem. Nepotrebno je glasovati o glasovanom – izglasanim. To je svršen čin i taj svršen čin je bio po svim pravnim, moralnim, administrativnim i političkim uzusima i ko deks naš tada je bio naš na visini. Ni jedne greške nije bilo, nego ako bi trebalo to raditi, onda bi trebalo po mišljenju poništiti sve ono što smo radili, pa kad se energija troši neka se troši. Htio bih reći, da mi moramo voditi računa ovdje i sada o svom radu i o dignitetu ovog doma, jer od digniteta ovog doma, zavisi dignitet države BiH. Ovakav način rada, ova neozbiljnost, ovaj diletantizam, po mom mišljenju zaslužuje svakukritiku i ovo se ne smije događati. Prvo što ljude iscrpljuje, a drugo što svaki pozitivni i kreativni pomak naprijed uvijek se dovodi u pitanje i devalvira se i ja ne znam onda kako raditi, što raditi, kakve vizije treba imati i kakve pretpostavke. Ja vas molim za ozbiljnost i za jednu korektnost. Nas narod u BiH pa i šire gleda, promatra. Vi vidite da su medijska sredstva savršena i da se sve to odražava u vizualnom i slušnom smislu, prema tome, o tome se mora voditi računa. Ja nemam ništa protiv toga da pojedini ljudi i pojedine stranke iznesu svoje stavove, iznesu svoje mišljenje,

čak i to mišljenje može biti nekad i kako bih rekao karaktera, ala neka diverzija i slično, ali isto nemam ništa protiv toga, međutim, morali bismo voditi računa, da li nešto počiva na zdravoj logici, na razumu, na nekoj inteligenciji, da li ima racionalnog smisla to u sebi. Politika jeste pragma, jeste oportunizam, jeste matijavelizam, ali ovo je prešlo čini mi se sve mjere. Pa mi gubimo jednostavno vrijeme, mi ubijamo jedni drugog ovako na način iscrpljivanja itd. Ja mislim da bi jednom o tome trebalo se povesti nekog računa. Mi imamo pauze 4-5 sati, neka lutanja, neko dogavaranje. Dogovaranje se sada vrše iza nekih kulisa, po nekim kuloarima, u nekim posebnim razgovorima, neki misari dolaze sa strane, neke posebne osobe itd. a jednostavno mi ovdje koje je narod izabrao mi se ili stavljamo pred svršen čin ili smo nekako dekor, ili jednostavno naše izglasavanje, naše dizanje ruke, opredjeljivanje nema nikakvog onda značenja i ja vas molim da se zamislimo na tim, da jednom prekinemo to, da nešto radimo da nešto stvaramo, da ovdje uzalud tako reći ne sjedimo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bakoviću. Poslanik Jovnaović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, ja stvarno neću govoriti ni o Poslovniku ni o Ustavu, mislim da je ovdje sve jasno. Jasno je da postoji sukob u Alijansi za promjene, znači, u strankama koje sačinjavaju Alijansu za promjene. Konkretno sukob u Socijal-demokratskoj partiji i Stranci za BiH. Oni ne mogu da se dogovore, odnosno usaglase oko izbornog zakona i sve ovo što nam se dešava, ova dva dana je to o čemu sam sad rekao. Prema tome, to je suština i to je činjenica. Ja vas molim gospodine predsjedniče, da kad ste sinoć završili, odnosno kad ste dali pauzu i rekli da danas nastavimo i rekli ste da glasamo o izbornom zakonu, koji smo ovdje usvojili i jedino što treba da uradite je to. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Jovanoviću. Poslanik Begović.

MUHAMED BEGOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, dame i gospodo, iskreno tvrdim da sam razočaran ovom diskusijom, ovakvim istupima kolege koji tvrdi a nema argumenata da postoji sukob u Alijansi. Ne znam na čemu temelji te tvrdnje. Istinski odgovaram da ne postoji nikakav sukob u Alijansi. Šta hoćete gospodo, hoćete da nametnete da glasamo ono što ne odgovara ovom narodu, za koje su žrtve pale. Desetine hiljada i stotine hiljada je palo za ovu zemlju. Niko nema pravo da se igra sudbinom ove zemlje. Mnogo smo prolili krvi i nećemo dozvoliti nikome da se igra sudbinom ove zemlje. Desetine hiljada radnika je na ulici nezaposleno a mi se šepurimo ovdje i pričamo koje kakve gluposti. Stranka za BiH, pristupila je do kraja korektno i moralno. Ima na to ustavno pravo. Predložila je amandmane. Nisu usvojeni. Nema problema. Mi nećemo glasati, imamo pravo da štitimo svoje stavove. Ne ljutimo se ni na koga. Vi glasajte šta hoćete. Otkud vam pravo da namećete nama i da nam prigovarate i da prebacujete odgovornost na Stranku za BiH, odnosno na Alijansu, ili na SDP i Stranku za BiH. Morate voditi računa šta govorite za ovom govornicom. Hvala vam lijapa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Begoviću. Poslanik Malkić.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi gosti, jednu sličnu situaciju u prošlom sazivu mi smo imali inažalost morali smo na drugojs jednici glasti, odnosno sprovesti proceduru donošenja odluke do kraja. S toga predlažem, budimo razumni i sprovedimo proceduru koja je još ostala, to je član 65. tačka 4. do kraja, odnosno izjasnimo se o tome da li su dvije trećine iz entiteta protiv ovih amandmana, da bi procedura bila do kraja, a onda da glasamo o zakonu. Ja mislim da je to rješenje, s tim što predsjedavajući moraju javno privhatiti, hajde da kažem, sugestiju Banjca, jer je tražio njihovu ostavku, iz razloga što su napravili proceduralne greške. Sad povlači on svoj zaključak. Greška, nije do kraja realizovana. Hajmo je isprviti dok ima vremena i vidjeti imamo li zakon ili nemamo. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Malkiću. Da li se još neko javlja za rije? Da li treba ponovo čitati Ustav? Ne treba. Efikasnije je, ja mislim da je efikasnije da pređemo na glasanje i da se izjasnimo o ovih devet amandmana koji juče nisu dobili entitetsku većinu i mislim da je to korektno i da, jednostavno, samim tim zvršimo i glasamo o izbornom zakonu, lakše ćemo doći do rješenja. Možemo li tako krenuti?

MIRKO BANJAC

Imate li vi saglasnot Kolegijuma?

SEAD AVDIĆ

Ma ja moram poštovati Ustav. Ne može Kolegij derogirati ustavne odredbe koje nisu za diskusiju.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi zastupnici, ja kao član Kolegija ne mogu tumačiti Ustav BiH, ja mislim da je u tom pravcu i bio jedan od prijedloga od zastupnika, da onaj ko je tumač u skladu samo sa Aneksom X član 50.nek protumači nam ovo pitanje. Previše stavljate tereta na nas da tumačimo. Ja ne želim stvarno nikome uzeti pravo njegovo da se izjašnjava da glasa. Vi znate, kako će ovaj zakon proći ne znam, imate još jedan zakon u kojem svi možete ispraviti neke stvari. Ja vas odmah upućujem da naprvite kompromis oko onog drugog zakona i da imamo večeras izborni zakon. Znači, predlažem da bi bilo dobro da zatražimo od OHR-a, OHR to može vrlo brzo dati, jedan stav – tumačenje da onda idemo, pa kaže ako nemate proceduralnih mogućnosti usvojite ovaj zakon, imate odmah nakon toga, kad ručate ili večerate izborni zakon gdje ću ja biti vrlo široke ruke i sve vam prihvatišto vi usuglasite.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Ljubiću. Poslanik Grabovac

MIRO GRABOVAC TITAN

Meni je stvarno žao što je stvarno istina, ovaj dom se blamira, da kažem tako a i pojedini ljudi koji, koje ja smatram sigurno odgovornim i časnim ljudima dovedeni u poziciju da stvarno moraju doći u tu poziciju. Evo, hajde, glasat će se i o ovome, šta se postiže gospodo. Ništa se ne postiže. Najprije, potpuno je jasno gdje je problem. Potupno je jasno gdje je problem, o amandmanima o kojim se glasalo, procedura je prošla, završena, ali kad bi se prihvatiло i ovo, soubina je ista.

Drugo, mora se steći povjerenje među nama. Ne može se dok mi ovdje razgovaramo, razvlačimo sjednici taktički je razvlačimo, kako bi uspjelo Predsjedništvo napraviti novi zakon i izaći sa tim prijedlogom. Vidite kako je to demokracija u BiH i kako hoćemo Vijeće Evrope, kako bi prevarili one koji jesu za Vijeće Evrope. U istinu postoji taj dokument gospodine predsjedavajući i došao je i jedino ga vi imate. Ja bih volio da upoznate.

SEAD AVDIĆ

Evo, sad je došao upravo sad. Sad je prije par minuta.

MIRO GRABOVAC TITAN

Kakva slučajnost.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim, nije ovaj dopis predmet tačke dnevnog reda.

MIRO GRABOVAC TITAN

Hoću kazati zbog čega se dešava razvlačenje ove sjednice, koji hoće izborni zakon, koji hoće BiH u Vijeće Evrope da pridemo za glasovanje, da prekinemo stvarno sa diskusijom, bez obzira na bilo što. Oni koji ne žele neka diskutuju i onda će se znati ko je protiv BiH, njenog zakona i Vijeća Evrope. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Grabovac, upozoravam vas da ne koristite terminologiju koja nije upriličena ovom domu. Druga stvar, takav sistem provokacije, apsolutno nije primjerен. Ja bih molio ako može predstavnik OHR-a, tumačiti ovo što smo tri puta ponovili, jer je to Ustav BiH. Ako nema političke volje da se glasa o tome, nema nikakvih problema. Zapisnik je tu i jednostavno ja mogu staviti izborni zakon na glasanje. Tako je. Nema nikakvih problema. Političke volje Predstavnički dom nema da uvaži ustavne odrednice i glasat ćemo o izbornom zakonu. Ja molim predstavnika OHR-a da kažu i da se očituju o tumačenju o tumačenju ovog člana Ustava.

PREDSTAVNIK OHR-a

Dame i gospodo, ja će se obratiti ovom parlamentu samo iz jednog razloga, a to je zato što sam bila izruičito pozvana da vam se obratim. Zovem se Helen Bajker, ja sam politički savjetnik OHR-a. Ja nisam u poziciji niti sam ovlaštena da sada tumačim Ustav. Ali, također, bi mi bilo jako čudno, ukoliko bi sada svo ovo odlaganje stavilo na teret OHR-u, Visoki predstavnik sutra putuje u Strazburg, ja sam pisala

njegov govor i taj moj govor, u tom mom govoru se nalazi jako puno pozitivnih preporuka da se BiH priključi Vijeću Evrope. Ne postoji nikakvi nesporazumi koji se vežu za ovo članstvo. Izvjestilac iz Vijeća Evrope se obratila ovom parlamentu i naznačila jasnu vezu koja psotoji između usvajanja ovog zakona i priključenja BiH Vijeću Evrope i mislim da o tome trebate da vodite računa. Svaka procedura može biti ispolitizirana. To smo vidjeli kada je bilo na dnevnom redu usvajanje nametnutih zakona. Misliću tada iznijeli naš stav i on nije bio uzet u ozbilj. Mislim da trenutno ne postoji ništa što vam mogu ponuditi što bi moglo riješiti ovu krizu. Ukoliko je ovo jedan zreo Parlament, odluka je u vašim rukama. Do vas je da dostignite jedan politički kompromis i zaista ne vjerujem da bi bilo šta što bi OHR ili OSCE, mogli u ovom trenutku uraditi da bi doprinijeli razrješnju ove situacije.

Ako želite da Ured visokog predstavnika protumači Ustav, naravno vi to možete tražiti, ali to tumačenje ne možete dobiti sada i ovdje. To je definitivno.

SEAD AVDIĆ

Sad su sasvim jasne stvari izdiferencirane. Ja lično tražim tumačenje Ustava BiH po nastalom problemu usvajanja 11 amandmana koji su bili na sjednici od 20.6. o.g. s obzirom da nemamo jasno pravno tumačenje od strane OHR-a, prelazimo na čin glasanja o izbornom zakonu. Mislim da su se stekli preduslovi da se izjasnimo i u tom kontekstu da odgovorimo javnosti na sve ono što se događalo u proteklim sedmicama, mjesecima, s aspekta donošenja izbornog zakona. Svako ima svoj dio odgovornosti. Politički klubovi svoj dio odgovornosti, ali posebno poslanici koji imaju mandat da koriste i da predstavljaju gradane koji su ih birali na otvorenim listama. Hvala vam na svim ovim diskusijama. Ja bih vam molio da zaboravimo ove teške riječi i terminologiju koja nije primjerena ovom visokom domu i u tom kontekstu prelazimo na glasanje o izbornom zakonu, Prijedlog Vijeća ministara, koji je došao sa dopunjениh 18 amandmana koji su usvojeni od strane Ustavno-pravne komisije, konstatirajući da jučerašnjih 11 amandmana nije dobilo potrebnu entitetsku većinu.

Ko je za, da se izborni zakon usvoji?

Ko je protiv? Hvala vam.

Ko je suzdržan?

Potrebljeno je provjeriti i entitetsku većinu.

Ko je sa područja RS da zakon bude usvojen? Hvala vam.

Ko je sa područja Federacije da zakon bude usvojen, sa područja Federacije? Hvala vam.

Možemo li dobiti rezultate.

Prisutno je 39 poslanika. Glasalo je za 16 – protiv 12 – suzdržano 11 a ukupno je bilo za i protiv, zato što suzdržani glasovi 28.

Po entitetima. Sa područja Federacije glasalo 5.

Sa područja RS glasalo 11 za.

Zakon nije dobio potrebnu entitetsku većinu po članu 4.tačka 3.d. ide na usaglašavanje i nakon dovršetka o glasanju izjašnjavanju o zakonu gospodina Ljubića, mi ćemo napraviti pauzu i pokušati se usaglasiti oko izbornog zakona. Hvala vam.

Ljubić predlaže odmah pauzu. Hvala vam, sat pauze.

/PAUZA/

Nakon jednosatne pauze, koja je data da se omogući maksimalna, znači maksimalno vrijeme i mogućnost da se predsjednici klubova usaglase, odnosno klubovi, odnosno poslanici, to smo uradili na inicijativu Užeg kolegija, to su predsjednici klubova prihvatali, radili su sve do sada. Da li ima neko u ime tog susreta ili sastanka da kaže nekoliko riječi, u ime sastanka predsjednika klubova. Poslanik Banjac.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, cijenjeni poslanici, mi smo raspravljali. Jedan broj ljudi nije imao strpljenja da sluša argumente, drugi su izdržali i ja želim da kažem da je bilo ponude da se prevaziđe spor u smislu one odrednice oko člana, poglavje XX član 9. U smislu da se iz tog člana izuzmu nekoliko kategorija lica, nekoliko kategorija i na tome nije se uspjelo razgovarati sa drugim izuzev sa Socijal-demokratskom partijom koja nije pristala da se niko izuzme. Mi smo u argumentima, ukrstili argumente. Mislim da je jako važno da to poslanici znaju. Rekli smo da ima izuzetno puno desetinama hiljada upravnih i sudskih sporova. Dalje, ovo je do te mjere kompleksno pitanje, da imamo jedan broj nesrećnika u BiH kojima je oteta imovina. Imamo desetine sela, desetak i nekoliko desetina sela na opštini Glamoč, koji ne mogu doći do svoje imovine ili im je oteta za aerodrome i oni treba da idu da glasaju na aerodrom. Samo ne znam da li će za pilote ili za koga drugog. To je do te mjere apsurdna tvrdnja, koja se iznosi sa ovim članom koji je htio biti nametnut kao amandman za usaglašavanje, a mi imamo i dalje kategorije stanovništva koji su podstanari, pa šta ćemo i podstanari su u tuđoj imovini. Ni tamo nije razgraničeno oko toga i htjeli smo gospodo, ma koliko vama izgledalo ovo apsurdno, ali htjeli smo da kažemo šta se izuzima iz ovog spiska, kad je podnesen zahtjev, da su to lica koja se nalaze u imovini za koju se vodi upravni ili sudski spor. Da su to lica koja koriste tuđu imovinu, a imaju zato pisani ugovor. Da su to lica, jer takvih lica postoji, i htjeli smo da izuzmemos lica kojima se ne može vratitnjihova imovina, jer je oteta ili uništena a nije im obezbijeden privremeni privremeni smještaj. Ako im nije obezbijeden. Ako je obezbijeden, ni u tom prvcu nije moglo biti kompromisa, samo nek se zna radi javnosti da ni u tom prvcu nije moglo biti kompromisa. Mislim da ovo zavreduje pažnju da znate. Ne bih ja ničije stavove kritikovao, ali ja smao želim da kažem o čemu smo razgovarali.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Banjcu. Da li ima još neko u ime klubova.

MIRO GRABOVAC TITAN

U ime Kluba HDZ mi smo imali ovaj sastanak, gdje smo pokušali stvarno u istinu da prevaziđemo one nesuglasice koje su prisutne, međutim, na samom početku, čim smo počeli razgovarati jedan dio, naravno predstavnika klubova nije imao isli strpljenja ili dovoljno argumenata za takvo nešto i ispričalo se i napustilo. Pokušali smo argumentima jedni druge uvjeriti u čemu je problem, odnosno što to trebamo uraditi da bi u istinu ovaj izborni zakon donijeli i time ušli u vijeće Evrope. Ja mogu u svoje osobno ime, kao predsjednik Kluba zaključiti da nije bilo dobre volje. Da nije bilo dobre volje, od onih koji kažu da jesu za izborni zakon i za Vijeće Evrope, jer da

jesu bili onda bi stvarno riječima, argumentima pokušali jedni druge uvjeriti da nisu u prvu ili da jesu. Međutim, nije samo u pitanju članak 29. već je u pitanju nešto što čitavo vrijeme Klub zastupnika HDZ-a upozorava na ono jedino što ima jedan od nositelja suvereniteta hrvatskog naroda to su mehanizmi zaštite vitalnih nacionalnih interesa, to su domovi naroda, odnosno Predsjedništva BiH. Međutim, nismo bili naivni, znali smo to od početka da je temeljna igra oko toga. I naspram toga smo se postavili onako kako smo mislili da treba. Ali, interesantna je stvar da ovdje govorimo o počinjanju Ustava, a da Dom naroda koji je reguliran Ustavom precizno pokušavamo isključiti i staviti ga u prelazne i završne odredbe. Možete misliti koji je to absurd. Čitavo vrijeme poštivati ćemo Ustav, radimo po Ustavu i sve to, ali ono što već imate propisano u Ustavu to hoćete skinuti. Gospodo ukoliko želite to promijeniti, onda je poznata i jasna procedura za promjene Ustava. Ono što je propisano Ustavom mislim da je besmisleno i pokušaj udara na ovaj dio. Za Klub zastupnika HDZ-a, je nedopustivo ovakav način ponašanja s obzirom da smo vučeni da kažem i manipuliralo se čitavo vrijeme da je u pitanju nešto drugo da se usuglasimo i da pokušamo donjeti Izborni zakon. Ovo je nama jedan dovoljan pokazatelj što se hoće i što se to želi. Da se želi uistinu ukinuti Dom naroda, jer što bi ga brisali ako je on reguliran Ustavom. Komu to smeta Dom naroda, a kaže da svaki narod treba i mora imati instituciju zaštite vitalnih i nacionalnih interesa. Znači namjere su sasvim drugačije i namjere su po našem viđenju vrlo prljave i nešto što ne stvara povjerenje među ni nama zastupnicima a ni među narodima i građanima unutar Bosne i Hercegovine.

Klub HDZ-a je za donošenje ovoga zakona kojeg uistinu je predložilo Vijeće ministara. Poštujući tu instituciju, naravno prihvatio amandmane koje je donjela Ustavno-pravna komisija koji su postali sastavni dio, a za čije su amandmane glasovali, pa i ovaj o Predsjedništvu i Domu naroda svi predstavnici političkih stranaka u ovom domu. Što je to se desilo preko noći da je se koncepcija i strategija djelovanja ovih promjenila. Klub HDZ-a ovog momenta skida odgovornost o daljnjoj sudbini i zakona, glasovaće za njega, i o daljnjoj sudbini razvoja unutar Bosne i Hercegovine, s obzirom na pokušaj udara na vitalne, na institucije gdje se štite vitalni i nacionalni interesi. I ovog momenta neka preuzmu odgovornost oni koji pokušavaju takav put trasirati. Mislim da su na stranputici i da ne treba to, jer sukobi se to sa izjavama koje se iznose. Međutim, stvar je sasvim drugačija, pa i evo u ovom izvješću koje smo dobili od Kolegija gdje je vrlo zgodno izvješće napravljeno, gdje nije spominjano o kojoj se to oblasti radi, nego kazalo se da se briše članak od 11.1. do 11.5. prenosi u prelazne i završne odredbe, ali nije naglasilo da je to Dom naroda. Da je to jedina institucija za hrvatski narod gdje može štititi svoje vitalne interese. Ukoliko on prelazi u prelazne i završne odredbe, ali reguliran Ustavom, onda je to stvarno jasna poruka. Ja hoću kazati da zastupnici HDZ-a ovog momenta sa sebe skidaju odgovornost za bilo što. Uložili smo maksimum truda, napravili smo dosta kompromisa da pokušamo stabilizirati i damo svoj doprinos u stabilizaciji Bosne i Hercegovine. Oni koji dovedu do destabilizacije neka preuzmu odgovornost. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Grabovcu. Ako se ne javlja niko, ja bi uzeo slobodu da obrazložim ovaj naš stav.

Dame i gospodo poslanici, ako mogu biti slobodan da kažem nekoliko riječi na kraju današnjeg dana i zasjedanja, a to da nije u ishodištu uzrok odsustvo političke volje za donošenje Izbornog zakona, nego minimum jednostavno realizacije ljudskih prava i temeljnih sloboda koje je su ugrađene u Izbornom zakonu koji je pred nama, Predlog izbornog zakona. Svjesni smo činjenice da smo juče 11 amandmana odbili i da nisu dobili potrebnu entitetsku većinu i u tom kontekstu sigurno ova kontraverza sa ustavnim odrednicama će demantirati mnoge u ovoj sali sa aspekta legaliteta odsustva glasanja o tim amandmanima. Isto tako, ako mogu da kažem da SDP-a je generator ipak mnogih procesa u Bosni i Hercegovini i u tom kontekstu sigurno da stoji na putu zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda. Prije svega primjene Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i realizacijama člana 2. Ustava Bosne i Hercegovine. A stavovi 2. 4. i 7. koji onemogućavaju diskriminaciju unutar Bosne i Hercegovine. S obzirom na monistički koncept prava i ustavno-pravnog sistema u Bosni i Hercegovini, mi moramo i trebamo poštovati koncept i sistem međunarodnog prava, koji ima pravo prvenstva nad unutrašnjim aktima države Bosne i Hercegovine. To smo svi zaboravili u ovoj državi u proteklih 6 godina mukotrpnog funkciranja po Ustavu koji ima dva člana koji su u suprotnosti jedan sa drugim. Član 2. i član 5. Član 5. u cijelosti definira i determiniše izbor članova Predsjedništva koji je objektivno u suprotnosti sa članom 2. I to nije sporno.

Isto tako, znači respektirajući da je ovo multinacionalna država, institut zaštite vitalni nacionalni interes je normalna, obavezna institucija koja mora da funkcioniše kako na nivou države, tako na nivou entiteta u Bosni i Hercegovini. Što znači apsolutno SDP-a podržava rad ustavno-pravnih komisija i jednostavno zaštitu vitalnih nacionalnih interesa. Ne radi se samo o hrvatskom narodu, radi se i o bošnjačkom i o srpskom narodu. Znači samo tako može i funkcionirati jedna država multinacionalne arhitekture. Znači apsolutno ne stoje riječi da jednostavno neko u ovoj sali ovdje protiv zaštite vitalnih nacionalnih interesa. Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sistem njegovog konstituisanja, izbora, zavisi, htjeli mi to priznati ili ne od rješenja koja će nastupiti kao rezultat rada ustavnio-pravnih komisija entiteta. Zavisi. Znači to je činjenica. Zato što je ova država u tranziciji i implementaciji presude Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Apsolutno je toliko nevažno da li će biti u osnovnim odredbama ili u prelaznim odredbama zato što se to primjenjuje za slučaj privremenih izbora ili nekih drugih događanja koja mogu prouzrokovati primjenu jednostavno Izbornog zakona prije novembra 2002. godine. Što znači, mi smo spremni i sada iskazujemo spremnost da odustajemo od ovoga člana 2. Znači nije nikakav problem. Ako je toliko to stalo HDZ-a, kako da ne. Može ostati u osnovnim odredbama Dom naroda. Znači, ali ostaje jedan član koji sam ja izdvojio o usvom ovom izvještaju. Znači izvještaju Kolegija Predstavničkog doma. Znači samo jedna stvar je sporna, da se doda pola rečenice koja glasi: - I Komisije za imovinske zahteve raseljenih lica, izbjeglaca. Ni toliko nemamo tolerancije. To je bio prag ispod kojeg ja lično nisam mogao preći, zašto je ovaj izvještaj ovakav. Član 2. ovoga izvještaja je, mislim da nije nepremostiv i rubukon koji se ne može preći ukoliko je to stalo Domu naroda, odnosno HDZ-a nikakvih problema nema. SDP-a može biti toliko tolerantna. Ona je i predložila da u prelaznim i završnim odredbama sve ono što nije definirano, da se vrše jednostavno izbori po godini 1998. Sjećate se gospodine Grabovac da ste bili puni riječi hvale gospodinu Bogiću za takav prijedlog koji je usvojen od strane ovoga doma. Hvala vam.

Poslanik Grabovac, replika.

MIRO GRABOVAC

Gospodine predsjedavajući vi ne možete tumačiti Ustav je li on u koliziji ili ne. Kada, ako možete me saslušati. Vi ne možete tumačiti Ustav. Drugo, potpuno je jasno propisano kada je u pitanju izbor Predsjedništva Bosne i Hercegovine i izbor Doma naroda. Rekli smo to na početku da je i te kako važno to HDZ-u. Drugo, to može dati mišljenje na to je li u koliziji s nečim Ustavni sud Bosne i Hercegovine ili je to Međunarodni sud za ljudska prava. Prema tome, mislim da je to potupno jasno tumačenje i savjet vama i od strane OHR-a i OSS-a i prema tome vi to dobro znate, ali ne treba prezentirati nešto na način da kažem, prezentacija istine u srži laži. Nešto postoji iza toga svega, jer to me sada uvjerava u čitave ove poteze koji su uvučeni. Ukoliko nije vam to stalo predsjednik Kluba SDP-a na ovom sastanku je tražio isključivo da bude i to. Onda neko između vas, mi morate srediti redove, pa onda riješiti. Nama je i te kako bitan Dom naroda i član Predsjedništva. To je regulirano ovim ustavom. Hvala.

Poslanik Grabovac, ja neću replicirati. Poslanik Brka.

OSMAN BRKA

Meni je žao što moram replicirati uvaženom kolegi gospodinu Grabovcu, koga izuzetno cijenim, ali ne mogu da prihvatom neke njegove stavove koji su ovdje isključivi. I uzima sebi za pravo da nas sviju uči demokraciji i da on tumači Ustav i da nikо drugi nema pravo da ga tumači. I da kaže ovdje da skida sa sebe svu odgovornost sa HDZ-a, mi smo svi drugi nekooperativni, samo su gospoda iz HDZ-a kooperativna. SDA je čitavo vrijeme pokazala vrhusnu kooperativnost. Ima 100 primjedbi na Izborni zakon.

Principijelno dvije stvari, rekli smo u početku i dosljedni ostajemo o tome. Tražimo da se tu napravi kompromis i da se prihvate stavovi Stranke, naši stavovi koji jednostavno brane jednako interes svakog građanina i svakog naroda u Bosni i Hercegovini. Ako se to ne može prihvati, onda ja ne znam kakva je to kooperativnost HDZ-a i gospodina Mire Grabovca – Titana. I kada kaže da štiti interes hrvatskog naroda, vitalni nacionalni interesni trebaju se i oni ovdje štititi, ali u krajnjem oni se štite u Domu naroda. Tamo imaju predstavnici koji će štititi interes, a uostalom, naš prijedlog drugi amandman o kome govorimo da ostavimo P2 govorimo upravo o domovima naroda i zaštiti vitalnih nacionalnih interesa i u državi i u entitetima. Znači, tu uopšte gospodine Titan, ako to štitиш, nije uopšte u koliziji sa onim zašto se mi zalažemo. Znači, to praktično znači da treba malo dobre volje da se ovo prihvati i da to prođe, a ako je neko zabunkeriso se i neće da popusti ni jedan gram, a na drugog prebacuje, onda ja mislim to je krajnje licemjerstvo.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Brki. Poslanik ...

MIRKO BANJAC

Gospodine Brka, ako već govorite o principijelnosti i da kažem o ljudskim pravima, o kojima volite da govorite, onda se gledamo u oči. Evo ja vas

upravo gledam u oči i kažem da je na Komisiji na kojoj ste i vi sjedili za taj amandman glasao član SDA. I recite mi, izidite i recite da lažem, ako lažem.

BRKA OSMAN

Izaču ja, izaču ja reći će.

MIRKO BANJAC

Drugo hoću da vam kažem. Hoću da vam kažem kada toliko pričate o kooperativnosti, hoću da vam hoš nešto kažem. Gospodo, govoriš o zaštiti ljudskih prava, a hoćeš da sankcionišeš izbornim pravom ljudi. Toliko.

SEAD AVDIĆ

Netačni navodi. Replika, poslanik Brka.

Ja vas molim mi smo pred činom glasanja i ovakav sistem rasprave nije bio uopće ni predviđen.

OSMAN BRKA

Tačno je gospodine Banjac da smo mi na Ustavnoj komisiji glasali onako kako smo glasali. Ali to ne znači da mi ne možemo usaglasiti kasnije stav i imati jedinstven stav po tom pitanju. Gospodine Banjac to je tako. Ne možeš ti narediti da neko zakuje svoj stav za jednu stvar, ako je jednog momenta glasao za to. Molim vas. Ja vas gledam u oči. Nemojte okretati glavu. I vi ste mene gledali u oči.

Vaša druga primjedba kada govorim o ljudskim pravima da nekom oduzimam pravo. Ne oduzimam nikom. Hajde Mirko da se izborimo da svaki građanin i svaki pripadnik naroda bilo kojeg u Bosni ima ta prava. Ali nemojmo sad da se borimo za prava jednog promila ljudi koji vjerovatno ono kako vi to tumačite, u onim selima iz Glamoča gdje napravljen poligon. Prihvatom, hajmo izuzet te ljude odatle. Možemo to prihvatiti. Pazite, molim vas.

SEAD AVDIĆ

Replika, ja vas molim da završavate raspravu.

OSMAN BRKA

Molim vas. Vi mene prozivate za taj jedan promil ljudi u Bosni koji bi eventualno zato izgubili prava, ali zanemarujete stotine hiljada prognanih koji bi na taj način bili zakovani da se ne mogu vratiti u svoju kuću. Tvrdim, znam tačan podatak. Zahtjeva za povrat u Banja Luku ima 16.000 Opština Banja Luka do sada je uzela u razmatranje 1.600 i nešto, ne znam tačno. Molim. Ima stenogram. Ja stojim iza svake svoje riječi. Po vašem prijedlogu koji je bio na Ustavnoj komisiji ti bi ljudi, ti 1.600 imali pravo, oni ostali nemaju pravo. Ne bi nikada Skupština opštine Banja Luka uzela u razmatranje one ostale. Ja hoću da se uzmu i da se vrati to gospodine Banjac i ja neću nikome oduzeti pravo, ali hoću svima da vratim pravo i neću nikada dignuti ruku za ono što će verificirati genocid kao vrijednost u ovoj državi.

SEAD AVDIĆ

Replika. Poslanik Banjac.

MIRKO BANJAC

Prvo da ja kažem da ja poslanika Brku uvažavam. I da ovo što mi repliciramo nemojte shvatiti pogrešno. Ja hoću da ukrstim argumente sa gospodinom Brkom, a ukrštavam argumente sa onima koje cijenim. To prvo.

Drugo, gospodine Brka, ja sam danas tražio da na tom tragu o kome vi govorite na usaglašavanju raspravljam i nisam naišao na to. Ja govorim o nekoliko desetina hiljada sudskih sporova koji su pokrenuti za imovinu, koji bi ovim bili oštećeni prije suda. Presuđeni prije suda, presuđeni prije konačnih upravnih postupaka. Govorim o onima kojima njihova imovina ne može biti vraćena, da nađemo način da njih zaštitimo, a ne da ih štitimo da ostanu u teđem, nego da im nađemo rješenje. Nisam mislio da ostanu u tuđoj imovini, niti ču kada misliti. Niti mislim da neko može steći sreću. Bio sam zato da se nađe rješenje i sad sam za to. I ne bih htio da se to prigovara. Ja sam replicirao vama, uvaženi poslaniče, samo iz tog razloga da kažem da ima i drugačijih mišljenja i drugih argumenata. I ne bih htio da budemo previše lični, nego bi htio da zaštitimo sve nesrećnike kojima je potrebna zaštita. Nije danas bilo spremnosti da se dođe do rješenja. Ja to tvrdim. I ja sam spremjan i sada da se traži rješenje, ako je to jedini spor gospodine predsjedavajući. Možda ovo nije gubljenje vremena. Ako je to jedini spor, hajmo gospodo ko ima volje da ga riješi i ko će glasati, ako se riješi. Da tražimo spor za to rješenje, za taj problem. Pa da vidimo je li tu problem ili ima još problema. Nema nikakvih problema. Spreman sam i dalje tražiti. Molim vas gospodo nismo mi ovdje došli da što prije odbijemo zakon. Hajde da mi vidimo kako ćemo ga usvojiti. Lako ga je odbiti.

SEAD AVDIĆ

Replika kome. Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC

Gospodine Brka za Dom naroda jesam. I u Bosni i Hercegovini i u Federaciji i u Republici Srpskoj. To morate znati jednom. Drugo ukoliko SDP-a odustaje od ovog amandmana o kojem smo govorili. Što se tiče Kluba zastupnika HDZ-a, za nas ovo nikakav problem, nije problematičan ovaj amandman. Ne znam kada je u pitanju, zastupnici Republike Srpske. Jer u suštini on ništa ne mijenja. Ja ne znam što ste navalili na ovo, ali ništa ne mijenja. Ako vam je dozvoljeno i ovaj dio, jer on kaže: - i, a ne zamjenjuje. Znači imati rješenje ovo i, i to. Ali, evo ovo što ste vi predložili što se tiče Kluba zastupnika HDZ-a, ukoliko će riješiti, evo ja ču tražiti pauzu od pola sata da pokušamo usuglasiti, tako da završimo. Ukoliko je stvarno ovo. Evo ja, ukoliko je stvarno samo ovo problem ja tražim pauzu od pola sata da pokušamo naći rješenje. E, pa znači da nije u pitanju samo ta stvar. Ukoliko je stvarno ostalo na ovomu samo vezano za ovaj Klub zastupnika HDZ-a traži pauzu da usuglasimo, ukoliko je nešto drugo, onda nema potrebe. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala. Poslanik Ljubić, zamjenik predsjedavajućeg.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi predsjedatelju, uvaženi zastupnici, ja ču na neki način uputiti repliku svima koji su diskutirali. Ako je to pitanje ovaj famozni 29., ako je u pitanju kojega postoji mogućnost da razgovaramo još večeras sat, dva, tri. Ja znam da i nakon toga, ako i to dogovorimo, nećemo svi glasati, ali mene zanima da imamo stupanj koncezusa da će bar nekoliko zastupnika ne biti, bar da neće biti protiv zakona. Da će bar biti ili za ili suzdržani. Da imamo zakon. Ja mislim da nije gubljenje vremena, da mi napravimo stanku.

SEAD AVDIĆ

Prvi put smo na putu dijelom da u jednoj tolerantnoj atmosferi sagledamo neke argumente. Ja vas molim.

MARIOFIL LJUBIĆ

Mi smo i prije znali raditi do kasnih sati. Mislim da bi i ozbiljnost današnje rasprave daje čvrsta poruka i Vijeću Evrope i svima, a još će biti čvršća poruka, ako nađem, kažem, i na taj minimum minimuma pa da jedan broj zastupnika ima argument da ima, da može da kaže da ne bude protiv tog zakona, a onda dobijamo svi priliku da svi guramo i amandmane kroz entitete i kroz Bosnu i Hercegovinu. Ja vam kažem najbolje rješenje za Predsjedništvo, vi ćete doći do toka da je onaj način koji sam predložio, posredni način biranja, ali to je pitanje koje zahtjeva suglasnost Ustava. Zato, nemojte gubiti živce. Ja se na Kolegiju nisam htio praktično izjašnjavati, jer smatram da i predsjednici klubova trebaju preuzeti na sebe dio i kažem radi dokle god treba večeras, pa ako treba i sutra, jer ovdje nam nije cilj da niko nikoga prevari. Kažem da nađemo jedan tekst koji će imati najmanje glasova protiv. Mislim da bi to bila dobra poruka i za Bosnu i Hercegovinu, a i za naše eventualno članstvo u Vijeće Evrope. Toliko.

SEAD AVDIĆ

Hvala na ovom konstruktivnom dijalogu i prijedlogu. Poslanik Malkić je imao riječ.

Pauzu ćemo ocjeniti nakon saopćavanja predsjednika Kluba Stranke SDA, predsjednika Kluba Stranke za BiH

ABDURAHMAN MALKIĆ

Dame i gospodo, ja hoću samo da ukažem na jedan, ponovo je to proceduralna greška, ali na jedan slučaj koji bodi oči. Ja imam pred sobom matricu glasanja i oko amandmana i oko zakona.

Amandman 20. odnosno 9. dobijo je 25 glasova za, 8 protiv, 7 uzdržanih. I taj amandman ne može da uđe, a zakon koji je dobijo 16 za, 12 protiv i uzdržanih 11 treba da bude usvojen ovdje zakon koji krši osnovna ljudska temeljna prava. De da se usaglasimo oko ovoga člana amandmana. Da razgovaramo oko daljih. To je taj amandman, ali ponovo nije korektan. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Ja bi molio predsjednik klubova Stranke SDA i Stranke za BiH da li ima smisla da pravimo pauzu.

Da li ima smisla Stranka za BiH. Nema. SDA, ima.

Podržavamo pauzu pola sata. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Čin o izboru glasanja. Nažalost i pored dobre volje da se jednim amandmanom prečisti i usaglasi većina klubova, u smislu, ja vas molim. Žao mi je pauzu pauzu je tražio poslanik, zamjenik predsjedavajućeg Ljubić.

Ja vas molim. Dobićete riječ. Predlažem da zamjenik predsjedavajućeg Ljubić iznese rezultate ove pauze koje je on tražio.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvaženi predsjedatelju, uvaženi zastupnici, ja sam smatrao da mo mi dosta blizu oko usaglašavanja ovog jednog od spornih pitanja i zato sam predložio, ja nisam predložio određenu pauzu, ja sam predložio da mi radimo kontinuirano ako treba i večeras i ujutru da pokušamo to usuglasiti. Ja sam u jednom trenutku i mislio da smo se usuglasili, jer sam i osobno bio podržao ovaj stav 1. iz ovog izvještaja Kolegija Zastupničkog doma.

Kasnije jeispalo da se oko tog dijela ne možemo svi usuglasiti i rezultat je takav znači da nema koncezusa oko ovog dijela članka 20.9. Mislim da bi dobro bilo da i predsjednici klubova, ako imaju potrebe neka kažu šta je. Ja mislim da je ovo bio možda dobra osnova za jedan da kažem kompromisan prijedlog koji ništa ne bi u krajnjem slučaju zakivao, a koji bi ostavljao sasvim dovoljno prostora i za izbjegle i raseljene i za zaštitu njihovih prava. Ali molim, kažem ja će biti ovdje i za zakon i spreman sam glasati i za amandmane koji mogu podići viši stupanj kompromisa oko rješenja o Izbornom zakonu. Eto toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se zamjeniku predsjedavajućeg Ljubiću. Poslanik Zaćiragić Emina.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Molim vas lijepo. Mi ovdje kršimo Poslonik već više vremena. Mi smo jednom glasali o amandmanima. Amandmani nisu prošli. Pokušali smo to usaglasiti. To nije prošlo. Dalje nema smisla tražiti pauze i iscrpljivati poslanike ovakvim načinom rada. Ja se inače strašno ogorčena načinom rada današnje sjednice. Mi vjećno pokušavamo nekakve kompromise. Nema političke volje. To je jasno bilo juče kada se glasalo na onaj način protiv amandmana. Svi sadašnji pokušaji su samo friziranje i kozmetičke prikaz gledaocima da smo mi za nešto što nismo. Znate. Svi smo glasanjem kazali što hoćemo. Ko je odbio amandmane, odbio. Procedura oko ovog novog pristupa je prošla, ja predlažem da se ide ka glasanju. Ovaj obrazac P2 ili 29. nije bio nikada suprotan Ustavu, nikada nije mogao biti usaglašen, ni ponuđene verzije nisu ni blizu onoga što traži Stranka za BiH. Stranka za BiH neće odustati od prijedloga i amandmana u pogledu Doma naroda i ostalih amandmana.

Ja predlažem da se ovo privede kraju da se mi fizički ne iscrpljujemo, da sačuvamo dignitet ovog doma da znamo da znamo do znanja, da znamo privresti kraju jedan sporni problem kakav je ovaj. I da glasamo o Izbornom zakonu. Ko hoće neka glasa, ko neće, neće, ai ne možemo cijelu noć iscrpljivati poslanike. Mislim da je ovo neviđeno. Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Zaćiragić. Replika. Zamjenik predsjedavajućeg Ljubić.

MARIOFIL LJUBIĆ

Uvažena gospodo zastupnici, oprostite što se javljam često, ali ja mislim da je danas Dom radio u skladu sa Poslovnikom i da je pokazao visok stupanj ozbiljnosti. Ja mislim da me niko ne može napasti zato što tražim stanke i što će ih predlagati i ubuduće, da jednostavno pokušamo naći jedan viši stupanj koncezusa, Onih koji će biti za zakon i onih koji će biti protiv zakona. Ja u prvom redu smatram da ih što manje treba biti protiv zakona, jer time ostavljamo mogućnost da i taj zakon dograđujemo, ujedno dograđujući i ustave entiteta.

Molim vas lijepo, narodni zastupnik ne treba biti nestrpljiv. Mi smo svoj rad i plaćeni i nagrađeni i mislim da ima ljudi koji rade u puno težim uvjetima, a i one za koje se zalažemo kroz članak 29. izbjegle i raseljenje, oni godinama čekaju rješenje da se vrate svojoj kući i da ostvaruju svoja prava, pa prema tome nemojte uzeti nama za zlo koji se ponašamo, da kažem za neke, Don kihotovski. Za mene je vrlo razumno i racionalno kažem, ja mislim da je puno bolja poruka i Vijeću Evrope da ipak pokušavamo, i kada neki smatraju da nije moguće. Ja znam da neki neće odstupiti od svojih političkih stavova. Ja to uvažavam. Ne moram ja to prihvati ovako, ali smatram da treba koristiti svaki način, jer ja mislim i oni koji su glasali za ovo Vijeće ministara, ja nisam imao tu čast da glasam za Vijeće ministara. Oni su koji su glasali za Vijeće ministara trebali bi biti puno strpljiviji, jer osnova svega ovoga je prijedlog Vijeća ministara. Ja mogu samo predpostaviti koje mogu biti konzekvence ako ne prođe jedan ovakav prijedlog Vijeća ministara. Zato kažem, mislim da nemate pravo svi koji nas prozivate, ako posebno mislite na nas iz Kolegija, koji vodimo proceduru da je ovo izgubljeno vrijeme i da mi vas ovdje zamajavamo. Sve je u cilju rješenja pitanja, kako ja vidim i predsjednici klubova su tu vrlo spremni vrlo raspoloženi i relaksirani da probamo iskoristiti zadnju priliku. Nikada nam nije kasno reći da se nismo usuglasili i da kažemo, da obavimo taj tehnički čin. A šta poslije toga? Hoćemo li sutra biti pozvani od nekoga i hoće li nam neko reći: - dajte juče ste malo bili umorni pa niste uspjeli, ajd sad pokušajte to uraditi. Ja mislim da bi nam to bio puno veći poraz. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se zamjeniku predsjedavajućeg. Poslanik Banjac.

MIRKO BANJAC

Gospodo, ja obavještavam ovaj dom da Klub poslanika SDS prihvata kako dopunu u članu 29. kako je to navedeno u Izvještaju Kolegija i da vidimo da li će predlagač toga ostati kod svoga. Mi prihvatamo ovako kako piše.

SEAD AVDIĆ
Poslanik Grabovac.

MIRO GRABOVAC

Gospodo predsjedavajući, gospodo zastupnici Klub zastupnika HDZ-a kako sam kazao prije ove je voljan da se donese ovaj izborni zakon i neću govoriti mi prihvaćamo u potpunosti prijedlog koji je došao od Kolegija za točku 1. izmjenu znači članka 202.9 i mislim da će glasovanje pokazati gdje smo. Neću više. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Grabovcu. Ja moram objasniti. Ja se divim intelektualnom nadmudrivanju oko ovoga člana i stvarno ovaj, toliko sofisticiranih misli i jednostavno ideja kako onemogućiti radikalnu promjenu jednostavno teksta koji je bio u Izbornom zakonu. Ja sam rekao tamo, dodati tekst, ono i koje je otkucano tamnim slovima, to je sekretar uradio u kontekstu teksta cijelokupnog amandmana treba da stoji ili, a ne i.

Mislim da je prevazišlo svaku mjeru, ovaj sistem. Ja vas molim da glasamo. Da glasamo. Žao mi je.

MIRKO BANJAC

Poštovani poslanici i cijenjeno rukovodstvo Skupštine, koji vam je put da danas ne znate šta ste rekli. Jer molim vas ovo je stvarno više nedopustivo. Još jednom tražim da se poslije glasanja o zakonu izjasnimo o povjerenju rukovodstvu skupštinskom. Predao sam pismeni zahtjev.

SEAD AVDIĆ

Pošto to nije na dnevnom redu. Imamo Poslovnik. Ima li još neko da se javlja za riječ. Poslanik Neimarlija.

HILMO NEIMRALIJA

Gospodo poslanici vi ste dobili na sto izvještaj o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu izbornog zakona Bosne i Hercegovine koji su potpisali članovi Kolegija.

Ovdje imaju dvije stavke. Druga stavka traži da se ne unese u zakon već u prelazne i završne odredbe teksta o Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Mi to ne možemo uraditi dok se ne promjeni Ustav Bosne i Hercegovine. Dakle, nije u pitanju Ustav entiteta, već Ustav Bosne i Hercegovine, a tamo je regulisano pitanje izbora Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Ja vas podsjećam da u Ustavu Bosne i Hercegovine piše da se Bosna i Hercegovina zasniva na vladavini prava, a osnovno načelo na kome se zasniva vladavina prava jeste ustavnost i zakonitost. I oko toga zaista ne možemo da raspravljamo. Ako se složimo da se izostavi tačka 2. ja sam spreman i povlačim ovdje to nisam saglasan i imate moju saglasnost, ako nema tačke 2. koja se odnosi na Dom naroda Parlamentarne skupštine. Gospodo imate moju saglasnost za tačku 1. Ako je u pitanju, što je gospodin Avdić rekao, greška štamparska ili u izražavanju, onda ovo sve naravno više nema nekog zanačaja, jer se ovaj tekst više onda, nije na stolu jer je predsjedavajući odustao od tog teksta.

SEAD AVDIĆ

Izvještaj je završena stvar. U izvještaj dr Avdić je istakao dva temeljna zahtjeva i saglasnost nije postignuta. On nije više relevantan dokumenat za ovaj dom. Molim vas i zaboravite. Molim vas. Nije više relevantan dokument za ovaj dom. Nismo postigli saglasnost. U tom smislu prelazimo na čin glasanja. Ja vas molim.

Ko je zato da se Izborni zakon u okviru i obliku koji je bio na razmatranju. 11 amandmana je odbijeno, dobijen od Vijeća ministara. 18 amandmana usaglašeno od strane Ustavno-pravne komisije.

Koje zato da se uvoji?
 Ko je za?
 Drugi puta glasamo.
 Ko je za? Za zakon. Hvala vam.
 Ko je protiv? Hvala vam.
 Ima li neko uzdržan? Niko suzdržan.

Prelazimo na entitetsko glasanje. Ne, ne moramo sve. Molim vas ne može u proceduri glasanja. Ja vas molim. Daćemo rezultate. Kako da ne.

38 poslanika ima u sali.

Idemo na entitetsku provjeru. Molim vas. Molim vas. Ja vas molim ne možete u procesu glasanja. Možete nakon glasanja.

MIRO GRABOVAC

Gospodine predsjedavajući i gospodo zastupnici, ja sumnjam u glasanje i pozivam se na članak 69. stavak 2.

SEAD AVDIĆ

Tražiš glasanje po prozivanju. Jeste. Možemo. Ima poslanik to pravo tražiti. Ima pravo tražiti. Izvolite, evo sekretar će prozivati i da se očituјemo u članu 69.

BRANKA TODOROVIĆ

Šarganović Senad - protiv;
 Bjelobrk Boro - protiv;

Bogićević Bogić -protiv;
 Ferzanović Branislava – protiv;
 Filipović Omer – protiv;
 Avdić Sead – protiv;
 Mašić Damir – protiv;
 Kamberović Violeta – protiv;
 Borić Adem – on je odsutan;
 Buturović Sead – protiv;
 Mašović Amor – odsutan;
 Neimarlija Hilmo – protiv;
 Brka Osman – protiv;
 Vilić Ramiz – protiv;
 Kulenović Salih – protiv;
 Baković Mirko – za;
 Ljubić Mariofil – za;
 Grabovac Titan Miro – za;
 Vukić Zdenko – za;
 Amidžić Marko – za;
 Cuplov Mustafa – protiv;
 Filipović Mediha – protiv;
 Zaćiragić Emina – protiv;
 Begović Muhamed – protiv;
 Lozančić Ivo – odsutan;
 Osmanović Bahrija – protiv;
 Dedović Ibrahim – protiv;
 Mehtić Halil – nije tu;
 Banjac Mirko – za;
 Kovačević Ljubomir – za;
 Spasojević Zoran – za;
 Tošić Momir – za;
 Jovanović Miloš – za;
 Mijatović Mirko – za;
 Bilbija Željko – za;
 Stokić Dušan – za;
 Lolić Branislav – za;
 Gligorić Tihomir – za;
 Mirjanić Željko – za;
 Malkić Abdurahman – protiv;
 Stanimirović Dragi – protiv;
 Sašivarević Nedžad – protiv;

SEAD AVDIĆ

Od 38 poslanika koji su danas bili na sjednici Predstavničkog doma glaslo je:
 Za – 16
 Protiv je glasalo – 22

I u tom smislu Izborni zakon na Predstavničkim domom nije dobio potrebnu većinu.
 Žao mi je. Isti je broj glasova.

Prelazimo na sastavni dio tačke dnevnog reda poslanik Mariofil Ljubić je takođe imao Prijedlog izbornog zakona. Izvolite Mariofile.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući i uvaženi zastupnici, ja ne predlažem da ne završimo proceduru, ja predlažem da usvojimo Izborni zakon.

Ja ču vam samo pročitati izvješće o prijedlogou Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, čiji sam predlagatelj ja u ime grupe zastupnika.

Podsjetit ēu vas na izvješće Ustavno-pravne komisije od 2.6. Ustavno- pravna komisija Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine dana 17.5.2001. na 6. sjednici jednoglasno je utvrdila da postoji valjan ustavni osnov za donošenje Izbornog zakona Bosne i Hercegovine čiji je predlagatelj Mariofil Ljubić i kojoj je dala potporu hitnom usvajanju ovog zakona.

Na 7. sjednici održanoj dana 30.5.2000 (?). godine Ustavno-pravna komisija je vodila opću raspravu o principima predloženog zakona.

Na 8. sjednici održanoj 1.6.2000(?). godine Ustavno-prvna komisija je jednoglasno prihvatile i podržala principe na kojima se Prijedlog izbornog zakona temeljio. Konstatirala je da nije bilo uloženih amandmana tekstu, što ja smatram da je tekst znači vrlo prihvatljiv svima. Jedino sam ja imao nekih amandmana na taj tekst.

Ustavno-pravna komisija Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine je na svojoj sjednici donijela odluku da smatra da predloženi zakon se može donijeti i znači uvrstila ga je u svoj dnevni red. Meni je jasno poslije ovog sadašnjeg glasanja, kako bi prošao i ovaj zakon, bez obzira što je i oko njega postojao gotovo apsolutni koncesuz. Pošto nije bilo znači velikih primjedbi, ali ja obzirom u ovakvoj atmosferi sumjam da bi i jedan zakon mogao proći. Ja ga ne povlačim, ja samo povlačim sa ovoga glasanja, a ostavljam vam mogućnost možda da sutra nadete kompromisno rješenje, možda i oko ovoga zakona. Mislim da bi bilo neozbiljno da sada glasamo o ovom tekstu. Znači ja ga povlačim sa izjašnjavanja. Toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se zamjeniku predsjedavajućeg, poslaniku Ljubiću što je povukao ovaj zakon.

Ad. 2. Tekuća pitanja

Pod tekućim pitanjima imamo zahtjev da se preispita i očituje ovaj dom oko djelovanja Regulatorne agencije za telekomunikacije u Bosni i Hercegovini, smatrajući da se nismo pripremili i pripremljeni za realizaciju ovakve tačke dnevnog reda Prošireni kolegij je predložio da Komisija za saobraćaj i veze i komunikacije preispita odnose Vijeća ministara Regulatorne agencije, da se upozna sa tenderom koji je raspisan i u tom kontekstu da izvještaj ovom domu. S tim da je danas već Regulatorna agencija i zaustavila realizaciju tendera i to dijelom relaksira situaciju. Mislim da je to zaključak Kolegija da možemo ga prihvatiti.

Hvala vam velika što ste bili na 10. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Sjednica je završena u 20.15 sati.